

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

СТРАТЕГИЈА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА
НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ
НА
ЦАРИНСКАТА УПРАВА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НОЕМВРИ 2010 ГОДИНА

СОДРЖИНА

1	ВОВЕ	4
1.1	Основни информации	4
1.2	Кратенки	5
1.3	Контакти	Error! Bookmark not defined.
1.4	Национална стратегија и документи за планирање	10
2	ДЕЛОКРУГ НА ПРОЕКТОТ	11
2.1	Преглед	11
2.2	Претпоставки и согледувања	11
2.2.1	Претпоставки	11
2.2.2	Високи цели	12
2.3	Општ делокруг	14
2.3.1	Интерфејси си DG TAXUD – Сегашна состојба и идни барања	14
2.3.2	Други системи/алатки	50
2.3.3	Интерфејси со други системи	50
3	ОРГАНИЗАЦИЈА	52
3.1	Севкупна стратегија	52
3.2	Управувачка структура	53
3.2.1	Вовед	53
3.2.2	Севкупна организациска структура	53
3.2.3	Проектна генеричка структура	55
3.3	Должности и одговорности	57
3.3.1	Управен одбор	57
3.3.2	Директор на програмата за интероперабилност	58
3.3.3	Носител/Одговорно лице на проектот	58
3.3.4	Раководител за квалитет	60
3.3.5	ИТ раководител:	60
3.3.6	Раководител за договори	61
3.3.7	Раководители на проекти	61
3.3.8	Одговорности на ИТ проектниот тим	63
3.3.9	Одговорности на деловниот проектен тим	64
3.4	Фази на проектот	64
3.5	Предвидени резултати/исходи од проектот	66
3.5.1	Фаза на тендерски процес	66
3.5.2	Главни очекувани исходи/резултати на проектот и одговорности	71
3.6	Структура за комуникација и известување	73

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

3.6.1	Состаноци за напредокот	73
3.6.2	Извештаи	74
4	ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ	77
4.1	Претпоставки за роковите	77
4.1.1	Краен рок	77
4.1.2	Проекти	77
4.1.3	Одлуки	77
4.1.6	ИПА 2009	81
4.2	Заложба на ресурси	82
4.3	Сегашен статус	84
4.4	Значајни настани за спроведувањето	85
4.5	Финансиски импликации	86

1 ВОВЕД

1.1 ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

Основната цел на оваа Стратегија за имплементација на интероперабилност (СИИ) е да се опишат главните карактеристики на Програмата за интероперабилност, да се наведе рамка и условите за остварување успешно спроведување на проектите.

Конкретните цели на овој документ е да се:

- предложи обем и цели на Програмата за интероперабилност;
- даде опис на организацијата на проектите и дефиниција за улогите и одговорностите на учесниците;
- проценат временски рокови и потреби за ресурси;

Забелешки

Поимот „интерконекција“ или „меѓусебна поврзаност“ може да се толкува како да е фокусиран само на ИТ интерфејсите и ИТ условите, додека поимот „интероперабилност“ се употребува во овој документ за да се потенцираат следниве точки:

- деловните елементи, кои некогаш се неопходни, се земени предвид (законодавство и процедурални промени, обука, подигнување на свест за трговијата, итн);
- опишаните проекти не се наменети само на ИТ интерфејсите туку и на националните деловни и оперативни барања.

1.2 КРАТЕНКИ

КРАТЕНКА	ОПИС
АКП	Државите од Африка, Карибите и Пацификот
ОЕО	Овластени економски оператори
АЕС или АИК	Автоматизиран извозен систем
АИС или АУС	Автоматизиран увозен систем
АFIS	Информативен систем за борба против измами
ПА	Платформа на апликација
ИПА	Интерфејс за програмирање апликација
АTIS	Информативен систем за борба против измами во транзит
ЗИП	Задолжителни информации за потекло
ВРМ	Бизинс процес модел(ирање)
ВРМ/UR	ВРМ кој ги подржува корисничките барања
ВРМ/FSS	ВРМ кој ги подржува функционалните системски спецификации
ЗТИ	Задолжителни тарифни информации
ЦУ	Царинска управа
ДК	Држава кандидат
МЦД	Македонска царинска дирекција
ОСЦЗ	Одредби за спроведување на Царинскиот закон - Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2454/93 на Комисијата за пропишување на одредбите за спроведување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата.
CCN	Заедничка комуникациска мрежа
CCN/CSI	Заедничка комуникациска мрежа /Заеднички системски интерфејс
CCN / TC	Заедничка комуникациска мрежа / технички центар
CDPS	Систем за обработка на царински декларации
CFCU	Централа единица за финансирање и договори (поранешна РМУ: Фаре единица за управување
CRMS	Царински систем за управувањето со ризик

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

КРАТЕНКА	ОПИС
КН	Комбинирана номенклатура
ЛЦИ	Листа на царински испостави
ЕК	Европска комисија
COPIS	Систем за заштита на правата на интелектуална сопственост (COunterfeiting and PIracy)
CPG (D)	Група за царинска политика (Заменици)
КЗН	Конвенција за заеднички транзит
Царински закон	Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата, изменет
DBA	Администратор на бази на податоци
DDS	Систем за распространување на податоци (Data Dissemination System) Види: http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/databases/database.htm
DG AGRI	Генерален директорат за земјоделски и рурален развој
DG TAXUD	Генералниот директорат на Европската комисија одговорен за даноци и царина
DG TRADE	Генерален директорат за трговија
ДПТ	Директен придонес од трговецот
ЕВТИ	Европски задолжителни тарифни информации
ЕК/ЕЗ	Европска комисија/Европски заедници
ECICS	Европски царински инвентар на хемиски супстанции
ЕСIP	Царински информативен портал на ЕУ
ЕСG	Група за електронска царина
ИКС	Извозен контролен систем
EDI	Електронска размена на податоци
EFTA	Европска асоцијација за слободна трговија
Одука за електронска царина	Одлука бр.70/2008/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 15 јануари 2008 година за бесхартиена околина за царина и трговијата

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

КРАТЕНКА	ОПИС
ELO	Службеник за контакт за акциза
EMCS	Систем за движење и контрола на акцизите
ЕП	Европски парламент
ЕО	Економски оператор
ЕОС	Систем за економски оператори
ЕОС-АЕО	ИТ систем за овластени економски оператори
ЕОС-ЕОРИ	ИТ систем за регистрирање и идентификација на економски оператор
ЕОС-СА	ИТ систем за единствена авторизација
ДЕП	Договор за економско партнерство
ВЗД	Влезна збирна декларација
ЕУ	Европска унија
EWSE	Систем за рано предупредување за акцизи (под заедничка одговорност на DG TAXUD и OLAF)
ИЗД	Излезна збирна декларација
ДСТ	Договор за слободна трговија
F(T)SS	Функционални системски спецификации (за транзит)
ФС	Функционални спецификации
ГСП	Генерализиран систем на преференци
УКС	Увозен контролен систем
СИИ	Стратегија за имплементирање на интероперабилноста
ИОС	Првична оперативна способност. Поим користен од DG TAXUD/АЗ кога еден од своите системи е спремен за работа, очекувајќи ја подготвеност на првата земја-членка
ПИС	Права на интелектуална сопственост
ИРУ	Меѓународна унија за патен транспорт
ISPP	Информатички систем за постапки за обработка (за ослободување од увоз и извоз поради облагородување)
И(К)Т	Информатичка (комуникациска) технологија
ИТЕ	Интегрирана тарифна околина

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

КРАТЕНКА	ОПИС
ITMS	Интегриран систем за тарифно управување
ПТ	Покана за учество на тендер
ПГСП или MASP	Повеќегодишен стратешки план
МЦЗ	Модернизираниот царински закон – Регулатива (ЕЗ) бр. 450/2008 на Европскиот парламент и на Советот од 23 април 2008 за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата
ОСМЦЗ	Одредби за спроведување на МЦЗ
СЕП	Секретаријатот за европски прашања
МЕ	Министерство за економија / трговија
МФ	Министерство за финансии
МР	Мерка на резултатите
MRN	Референтен број движење
ЗЧ	Земја-членка
УЗЧ	Управа на земја-членка
НУ	Национална управа
NCTS	Нов компјутеризиран транзитен систем
OLAF	Европска канцеларија за борба против измами
ПС	Претпристапен советник (било од Твининг или директно ангажиран)
ДИП	Документација за иницирање на проекти
РП	Раководител на проект
ПКП	План за квалитет на проектот
ПРАГ	Практичен прирачник за спроведување на Фаре проекти
ОК	Обезбедување на квалитет
REX	Регистрирани извозници
ОИР	Образец за информации за ризикот
РУР	Рамка за управување со ризикот
ПТС	Постојан технички советник

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

КРАТЕНКА	ОПИС
Амандман за заштита и безбедност	Регулатива (ЕЗ) бр. 648/2005 на Европскиот парламент и на Советот
Одредби за спроведување за заштита и безбедност	Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2454/93 на Комисијата за пропишување на одредбите за спроведување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата
SEAP	Единствена електронска точка за пристап (Single Electronic Access Point)
SEED	Систем за размена на акцизни податоци
SMS	Систем за управување со примероци (поранешно TCO/TCT)
SPEED	Единствен портал за внес или излез на податоци
СПК	Специфичен план за квалитет
SW	Едношалтерски систем
ТАРИК	Tarif Intégré des Communautés européennes
ДСД	Да се договори
ТЕМПО	Електронски управување со проекти онлајн на DG TAXUD
ТИР	Transports Internationaux Routiers
УДР	Услови и делокруг на работа
ТКН или TQS	Тарифни квоти и надзор
Регулатива на транзиционен период	Регулативата (ЕЕЗ) бр. 273/2009 на Комисијата од 2 април 2009 за пропишување на одредбите за спроведување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата, со која се отстапува од одредени одредби од Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2454/93
УНЕЦЕ	Економска комисија на Обединетите нации за Европа
КБ	Кориснички барања
САД	Соединетите Американски Држави
ДДВ	Данок на додадена вредност

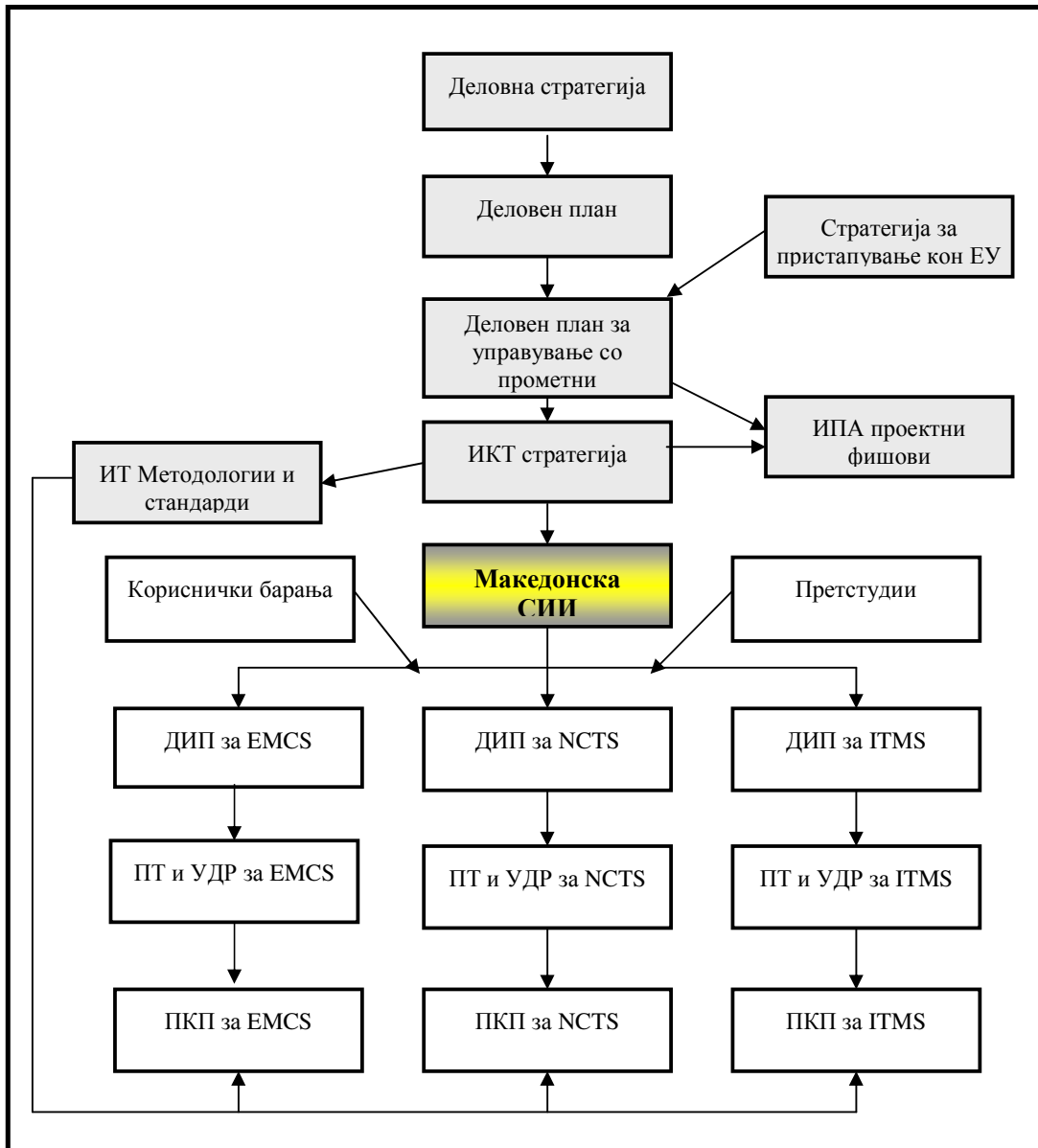

1.3 НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА И ДОКУМЕНТИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ

Во рамките на Царинската управа на Република Македонија постојат повеќе стратегии и документи за планирање (светло сиво во дијаграмот), пр.

- Деловни и ИТ стратегии;
- Деловен план;
- Деловен план за управување со промени
- ИПА проект фишови

Следниов дијаграм го опишува односот помеѓу постојните документи, националната Стратегија за имплементација на интероперабилност (СИИ) и следиве – документите за иницирање проекти (ДИП), делокругот и целите и Плановите за квалитет на проектот (ПКП) за проектите за интероперабилност.

2 ДЕЛОКРУГ НА ПРОЕКТОТ

2.1 ПРЕГЛЕД

Овој документ е изготвен за да ѝ помогне на Царинската управа на Република Македонија навремено да реализира интероперабилност за пристапување во ЕУ. По развојот/адаптацијата и прифаќање на СИИ од високото раководство на ЦУРМ, ќе бидат воспоставени одделни проекти и ќе бидат формирани проектни тимови за се спроведат поединечните проекти.

2.2 ПРЕТПОСТАВКИ И СОГЛЕДУВАЊА

2.2.1 Претпоставки

Одредени претпоставки се направени при подготовката на овој документ:

- Просечното времетраење на ИТ интероперабилноста во новите земјо-членки беше четири години. Затоа, според овој документ, септември 2012 година се смета како изводлива цел/работен рок за пуштање во употреба на постојните ИТ системи за интерконекција на ЕК во Македонија. Овој документ не предвидува целен датум за пристапувањето на Македонија во ЕУ, којшто треба да биде дефиниран во преговорите за пристапување.
- Царинската управа е целосно посветена за пристапување во ЕУ и ја вклучи интероперабилноста во своите деловни планови и Деловни планови за управување со промени.
- Потребните финансиски и човечки ресурси ќе бидат овозможени од високите раководители, вклучувајќи персонал кој ќе биде посветен во полно работно време во проектните тимови.
- Планот за имплементација е подготвен во очекување дека Царинската управа на Република Македонија целосно ќе ги искористи претпристапните ИПА фондови кои „треба да бидат достапни“ и „траба да се побараат“. Доколку овие фондови не се достапни или Македонија да се одлучи (делумно) да финансираат наброените активности кофинансирани од ЕК од национални фондови нема да биде подготвен уште еднаш. Во овој контекст треба да биде потенцирано дека поради строгите ИПА и ПРАГ правила, практичното спроведување на активностите под ИПА 2008 веројатно нема да почне пред октомври 2010.

- ТЕМПО се користи како методологија за управување со проекти. Меѓутоа, оваа методологија е развиена како идеална за управување на ИТ проекти кои се спроведуваат во самата организација на Генералниот дирекција за даноци и царини (DG TAXUD) (иако ова секогаш строго не се применува). Затоа, Македонија ќе ја користи како основа за управувањето со проекти но треба да го адаптира и/или да извлече делови кои најдобро одговараат за нејзините потреби.

Забелешки и согледувања

- Додека DG TAXUD постојано ги надградува системите и воведува нови технологии, Македонија ќе одржува блиски односи со DG TAXUD за да обезбеди дека подготвува планови за имплементација базирани на најновиот системски развој на DG TAXUD.
- До потпишување на Договорот за пристапување во ЕУ, Македонија сигурно нема да биде покането на сите работни групи (и секако групи за определување политики) и поради тоа ќе одржува билатерални и повеќелатерални врски со земјите-членки за да обезбеди да го следи националниот напредок на државите.
- Иако системот за обработка на царински декларации (CDPS) е надвор од делокругот на Програмата за интероперабилност, и тој игра важна улога (на пример за приман на ТАРИК мерките за пристапување во ЕУ, примената на ЕУ квоти,...).
- Проценетите човечки и финансиски ресурси многу зависат на состојбата во самата држава и усвоената насока за системски развој. Овие мора да бидат адаптирани во текот на претстудиската фаза на секој проект.

2.2.2 Високи цели

Високата цел на Програмата за интероперабилност може да биде дефинирана како,

„Развојот и спроведувањето на национални системи кои Царинската управа на Република Македонија мора да ги поврзе со ИТ системите на ЕУ за да овозможи размена на информации помеѓу ЕК и земјите-членки на ЕУ непосредно по пристапување во ЕУ.“

Царинската управа на Република Македонија користи генерична СИИ, подготвена од DG TAXUD за да:

- идентификува проекти кои сè уште треба да бидат воспоставени;
- идентификува потребите за ресурси за секој проект;
- идентификува потребите за финансирање за секој проект;
- идентификува временските рамки за секој проект;

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- помогне при подготвување проектни планови за поединечни проекти;
- идентификува кои тековни национални проекти треба да бидат модификувани за да ги исполнат условите за интероперабилност.

2.3 ОПШТ ДЕЛОКРУГ

2.3.1 Интерфејси си DG TAXUD – Сегашна состојба и идни барања

DG TAXUD идентификува неколку системи за кои е потребна

интероперабилноста до датумот на пристапување. Сегашната состојба и идните

барања во согласност со Повеќегодишниот стратешки план –MASP на DG Taxud

се:

1. ЦАРИНСКИ ОПЕРАТИВНИ СИСТЕМИ

1.1 Автоматизиран увозен систем - АУС

1. Вовед – општа цел

УКС, првата фаза на **АУС** особено вклучува размена на електронски влезни збирни декларации и информации за ризик (види точка 7.5 подолу), врз основа на Регулативата (ЕЗ) бр. 648/2005 на Европскиот парламент и на Советот и Регулативата (ЕЗ) бр. 1875/2006 на Комисијата која ги содржи неговите уредби за спроведување. Во втората фаза, сите дополнителни својства поврзани со надворешниот домен во увозното царинење ќе бидат вклучени во АУС. Овие вклучуваат дијалог помеѓу царинските испостави на увоз и влез, со што ќе се отвори патот за спроведување на концептот централизирано царинење на модернизираниот царински закон.

Целта на АУС е електронска поддршка за увозните процеси предвиден во Модернизираниот царински закон (МЦЗ) и одредбите за спроведување на модернизираниот царински закон (ОСМЦЗ), најмногу за да се обезбеди дека царинските операции кои започнуваат во една земја-членка можат да бидат завршени во друг земја-членка без потреба повторно да се поднесат истите информации. Ова вклучува размена на електронски пораки поврзани со различните фазни на операциите помеѓу разните актери (царина, трговци, и други владини/државни управи).

2. Организација на проектот

Поради практични причини и потребата да се задоволат различните правни основи, развојот на овој проект е поделен во три етапи:

- а. УКС – одразувајќи ги барањата за заштита и безбедност при увоз („влезни збирни декларации“) поврзано со амандманот за заштитата и безбедноста и поврзаната уредба за спроведување;
- б. Подготвителна етапа на АУС – поддршка на поедноставените декларации и специфичните фази за пријавување/декларирање;
- в. АУС – додавање на својството за централизирано царинење.

1.1.1 Увозно контролен систем – заштитни и безбедносни аспекти

1. Цели

Целта на оваа етапа е да се обезбедат условите за постапување со влезни збирни декларации и поврзувањето на информациите со анализа на ризик на поднесените податоци

2. Предности

- За управите: брз прием и третман (особено во однос на анализа на ризик) на влезните збирни декларации; подобра контрола на движењата и порационална употреба на ресурсите кои се на располагање за контролата;
- за економските оператори: можност за поднесување на влезни збирни

декларации во различна царинска испостава од испоставата на прв влез.

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	8 септ. 2006 год.	Одобрени кориснички барања ✓
2	+ 19 м	28 март 2008 год.	Одобрение на функционалните спецификации ✓
3	+ 20 м	21 април 2008 год.	Одобрение на техничките спецификации ✓
3а	+ 25 м	30 септ. 2008 год.	Објавување на консолидирани технички спецификации ✓
4	+ 28 м	31 дек. 2008 год.	Достапни националните технички спецификации ✓
5	+ 28 м	1 јан. 2009 год	Почеток на пуштање во употреба во прва ЗЧ ✓
6	+ 34 м	1 јули 2009	Целосно функционирање ✓ ¹
7	+ 40 м	31 дек. 2010 год.	Задолжителна употреба од трговците

4. Правна основа

Измени за заштита и безбедност

Уредби за спроведување за заштита и безбедност

Регулатива на транзиционен период

Регулатива (ЕЗ) 312/2009

Регулатива (ЕЗ) 414/2009

5. Тековни клучни активности

Комисија

Давање поддршка на ЗЧ со спроведување/употреба на системот

ЗЧ

Примена на системот според планирањето/Обезбедува функционирање на системот

6. Предуслови**а. Предуслов за проектот:**

- i. Национална апликација за анализа на ризик
- ii. CRMS (Царински систем за управување со ризик)

б. Проектот е предуслов за:

- i. АУС

в. Поврзаност со други проекти:

- i. EOS-AEO
- ii. EOS-EORI

1.1.2 Автоматизиран увозен систем – подготвителна фаза**1. Цели**

Со подготвителната фаза на АУС ќе се даде поддршка за поедноставените декларации и специфичните етапи за пријавување/декларирање; Со оваа фаза треба да се спроведе потребната стандардизација и хармонизација за воведување на централизирана функционалност за царинење во АУС.

Оваа фаза ги зачувува и се надоградува на функционалностите на УКС, и ќе овозможи кохерентен транзиционен период помеѓу двете фази.

2. Предности

- за управите: потполна контрола/хармонизација на ланецот на увозно поврзани декларации; подобра контрола на движењата и порационална употреба на ресурсите достапни за контрола;
- за економските оператори: јасна и хармонизирана претстава за ланецот на увозно поврзаните декларации.

3. Значајни настани и рокови*Значајни настани*

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	ДСД	Одобрение на BPM/UR
2		24 јуни 2010 год.	Одобрение на BPM/FSS
3		12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
4		19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
5		27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
6		22 мај 2013	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

МЦЗ

Чл. 87-96, 123

ОСМЦЗ

5. Тековни клучни активности

Комисија за царински закон

Подготвување на правни одредби.

ЗЧ

Не е релевантно

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. УКС
- ii. Национална апликација за анализа на ризик
- iii. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- iv. Гаранции
- v. EOS-SA

б. Проектот е предуслов за:

- i. АУС - централизирано царинење.

в. Поврзаност со други проекти:

- i. EOS-AEO
- ii. EOS-EORI

1.1.3 Автоматизиран увозен систем – централизирано царинење

1. Цели

Целта е да се овозможи целосна компјутеризација, врз основа на националните ИТ системи, на увозните постапки во случаи кога царинските органи од повеќе од една ЗЧ се засегнати, со овозможување на електронска размена на информации помеѓу царинските испостави и трговците.

Ќе се задржат и прошират функциите на сите фази на УКС, а особено ќе се додаде пристапот на централизирано царинење.

2. Предности

- за управите: поефективна постапка за прием и третирање на сите информации поврзани со увозните декларации; подобра контрола на дојдовните/влезните движења и порационална употреба на ресурсите за контрола;

- за економските оператори: полесно поврзување со царинските органи преку

„централизираното“ царинење при увоз, со што, меѓу другото, транзитната постапка станува излишна.

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани

	Релативни датуми	Проценети датуми	
0	T ₀	11 окт. 2010 год.	Одобрение на BPM/FSS
1	+ 8 м	12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
2	+ 14 м	19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
3	+ 29 м	27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
4	+ 31 м	22 мај 2013	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

МЦЗ
Чл. 106

5. Тековни клучни активности

Комисија

Проценка на исходите од подгрупа А; темелно испитување на сите потребни системи, дефиниција на севкупната архитектура на системот.
Дискусија за ОСМЦЗ

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. УКС
- ii. АУС – подготвителна фаза
- iii. EOS-AEO
- iv. EOS-EORI
- v. EOS-SA
- vi. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- vii. Гаранции

б. Проектот е предуслов за:

- i. Едношалтерски систем

в. Поврзаност со други проекти:

- i. ECIP
- ii. REX
- iii. АИС

- iv. SEAP
- v. EBTI 3
- vi. ТАРИК

1.2 Нов компјутеризиран транзитен систем

1. Вовед – општа цел

Целта на NCTS е да се овозможи целосна контрола на „клучните“ транзитни постапки вклучувајќи го управувањето со гаранциите и постапките за побарување, со поддршка на ИТ капацитетите. Дополнително својство беше инкорпорирањето на податочните елементи задолжителни според амандманот за заштита и безбедност.

Техничкиот развој на заедничкиот транзит, односно транзит во Заедницата, беше финализиран до 31 декември 2005 година (потполно спроведување на фаза 3.2.2). Од 1 јули 2005, сите транзитни движења во Заедницата во редовна постапка мора да бидат пријавени по електронски пат, користејќи го NCTS кој е темелно следен со цел да се обезбеди неговото функционирање во рамките на целата Заедница, и постојано се подобрува со цел да се засили неговата сигурност и доверливост. Ова е од особена важност во контекст на електронска царина, за да се докаже способноста на Заедницата да спроведе функционални системи со издржливост која очекуваат трговците.

Главниот предизвик во овој момент е да се осигури достапност и континуитет на операциите за да се има целосен кредибилитет за вакви ИТ проекти од голем размер.

Поради сличен проект за ТИР (NCTS-TIR), поднесувањето на податоци од ТИР карнетите, преку NCTS стана задолжително од 1 јануари 2009 година. Главната цел е да се замени враќањето на ваучерот бр. 2 од ТИР карнетот со електронска порака помеѓу царинските испостави на Заедницата. На овој начин ќе се намали бројот на постапки за барање/побарување поради задржувањата кога се користи хартиената постапка.

Фаза 4 на NCTS ни овозможува да се користат транзитните декларации за целите на заштита и безбедност, замена за стариот Систем за рано предупредување од Информатичкиот систем за спречување на измами во транзитот за DG OLAF, ажурирана постапка за побарување и нова постапка за наплата.

2. Организација на проектот и општо временско распоредување

NCTS, покривајќи го транзитот во рамките на Заедницата/заеднички транзит, е целосно спроведен од 1 јули 2005 година и стана задолжителен од 31 декември 2005 година.

NCTS-TIR што овозможува контрола на етапата во Заедницата на ТИР движењата (со оглед на сличноста на податоците потребни за двете постапки, NCTS-TIR апликацијата функционира потполно врз основа на NCTS инфраструктурата) влезе во функција на 01 јули 2005 како пилот апликација, а стана задолжителна од 1 јануари 2009 година.

Спроведувањето на најновата фаза 4 на NCTS опфати:

- а. NCTS – Заштита и безбедност (вклучвајќи ATIS) – оперативно од 1 јули 2009 година;
- б. NCTS – Побарување/наплата, надградена постапка за побарување и воведена е постапката од 1 јули 2009 година.
- в. NCTS – TIR – Даде потполна контрола над европската етапа на ТИР движењата и го олесни раскинувањето/раздолжувањето на ТИР операциите во рамките на Заедницата преку замена на физичкото враќање на ваучерот бр. 2 со електронски пренос на NCTS пораки заклучно од 1 јануари 2009 година.

1.2.1 NCTS – Екстензија за железнички сообраќај

1. Цели

Главната цел е да се вклучи железничкиот транспорт под закрила на NCTS.

2. Предности

Подобрување на транзитните операции од заминување до раздолжување, како и постапка за побарување и наплата за движења во железничкиот сообраќај.

3. Значајни настани

1	T ₀	ДСД	Достапен BPM/UR
2		ДСД	Одобрение на BPM/FSS
3		12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
4		19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
5		27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
6		22 мај 2013	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

Транзит во Заедницата: МЦЗ и ОСМЦЗ

Заеднички транзит: Конвенција за постапката за заеднички транзит

5. Тековни клучни активности

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. NCTS

б. Проектот е предуслов за:

-

в. Поврзаност со други проекти:

- i. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- ii. EOS-AEO
- iii. EOS-EORI

1.3 Автоматски извозен систем

1. Вовед

Целта на АИС е да се обезбеди дека извозните трансакции започнати во една од ЗЧ можат да бидат завршени во друга ЗЧ без повторно да се поднесат податоците. Ова вклучува размена на електронски пораки поврзани со различните фазни на операциите помеѓу разните актери (царина, трговци, и други владини/државни управи).

ИКС, првата етапа на АИС, започна во 2003 година и го опфаќа враќањето на листот 3 од царинската испостава на излез до царинската испостава на извоз. Целосната примена во сите 27 земји-членки започна во септември 2007 година. Податочните елементи поврзани со безбедноста, нивниот формат и протокот на информации се опфатени во фаза 2 на ИКС. Понатамошниот развој во рамките на Фаза 2 ги вклучи неопходните елементи на надворешниот домен кој обезбедуваше рамноправно учество за економските оператори во рамките на Заедницата и доведе до задолжителна употреба на компјутеризирани декларации за извод од јули 2009 година.

Следните чекори, поврзани со проширување на ИКС во АИС, ќе опфатат дополнителен развој врз основа на соодветни надградби на функционалните спецификации, како што следи:

- можната инкорпорација на податоците содржани во контролната копија T52

- можната електронска размена на информации и контролните резултати си други органи и државни организации во рамки на земјите-членки, пр. органи за заедничката земјоделска политика (CAP)
- пристапот за централизирано царинење

2. Организација на проектот

Поради практични причини и потребата да се задоволат различните правни основи, развојот на овој проект е поделен во три фази:

- а. ИКС фаза 1 – излезна „фискална“ контрола;
- б. ИКС фаза 2 – излезна „безбедносна“ контрола поврзана со спроведувањето на амандманот за заштита и безбедност, вклучување на потребните елементи на надворешниот домен;
- в. АИС подготвителна фаза – проширување на системот да покрива поедноставени постапки и специфичните етапи за пријавување/декларирање;
- г. АИС – додавање на својството за централизирано царинење.

1.3.1 Извозен контролен систем – Фаза 2

1. Цели

Целите на оваа фаза се да се обезбеди електронско постапување со извозните декларации/излезните збирни декларации под амандманот за безбедност, и меѓу другото, ќе има потреба од вклучување на дополнителни информации во извозните декларации, за заштитни и безбедносни причини.

Оваа фаза ги зачувува и се надоградува на функционалностите од фаза 1 на ИКС, и ќе овозможи кохерентен транзиционен период помеѓу двете фази.

Покрај тоа, ја нуди и можноста за развивање на национален интерфејс со EMCS (Системот за движење и контрола на акцизи).

2. Предности

- за управите: брз прием и третман (особено во однос на анализа на ризик) на декларации пред поаѓање (pre-departure); подобра контрола на движењата и порационална употреба на ресурсите за контрола;

- за економските оператори: флексибилност во нивното поврзување со царинските органи.

3. Значајни настани и рокови

<i>Значајни настани</i>			
	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	30 јуни 2006 год.	Кориснички барања (вградени во функционалните спецификации)
✓			
2	+ 9 м	23 март 2007 год.	Одобрение на функционалните спецификации ✓
3	+ 15 м	15 окт. 2007 год.	Одобрение на техничките спецификации
✓			
4	+ 21 м	31 март 2008 год.	Достапни националните технички спецификации ✓
5	+ 30 м	16 дек. 2008 год.	Почеток на пуштање во употреба во прва ЗЧ ✓
6	+ 36 м	1 јули 2009 год.	Целосно функционирање ✓ ³
7	+ 54 м	31 дек. 2010 год.	Задолжителна употреба на излезни збирни декларации од трговците
4. Правна основа			
<i>Амандман за заштита и безбедност</i>			
<i>Одредби за спроведување за заштита и безбедност</i>			
<i>Регулатива на транзиционен период</i>			
<i>Регулатива (ЕЗ) 312/2009</i>			
<i>Регулатива (ЕЗ) 414/2009</i>			
5. Тековни клучни активности			
Комисија			
Обезбедува функционирање на системот/Дава поддршка на ЗЧ со спроведување/употреба на системот			
ЗЧ			
Примена на системот според планирањето/Обезбедува функционирање на системот			
6. Предуслови			
а. Предуслов за проектот:			
i. ИКС – Фаза 1			
ii. Национални апликации за анализа на ризик			
iii. CRMS (Царински систем за управување со ризик)			
б. Проектот е предуслов за:			
i. АИС – подготвителна фаза			
ii. АИС			

в. Поврзаност со други проекти:

- i. EOS-AEO
- ii. EOS-EORI
- iii. EMCS

1.3.2 Автоматизиран извозен систем - подготвителна фаза**1. Цели**

Целите на оваа фаза е да се прошири оперативни фаза 2 на ИКС на поедноставените постапки и поединечните етапи за пријавување/декларирање. Со оваа фаза треба да се спроведе потребната стандардизација и хармонизација за воведување на централизирана функционалност за царинење во АИС. Оваа фаза ги зачувува и се надоградува на функционалностите од фазите 1 и 2 на ИКС, и ќе овозможи кохерентен транзиционен период помеѓу фазите.

2. Предности

- за управите: потполна контрола/хармонизација на ланецот на извозно поврзани декларации; подобра контрола на движењата и порационална употреба на ресурсите за контрола;
- за економските оператори: јасна и хармонизирана претстава за ланецот на извозно поврзаните декларации.

3. Значајни настани и рокови*Значајни настани*

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	15 јан. 2010 год.	Достапен BPM/UR
2		24 септ. 2010 год.	Одобрение на BPM/FSS
3		12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
4		19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
5		27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
6		22 мај 2013	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

Царински закон изменет со Регулативата (ЕЗ) бр. 648/2005.

Чл. 182в (2): Електронски размена на податоците помеѓу увозната царинска испостава
и излезната царински испостава

ОСЦЗ

Чл. 282, 285: Поедноставени декларации Чл. 796а, 796д: Електронски размена на податоците помеѓу увозната царинска испостава и излезната царински испостава Анекс 30А: Податочни елементи <i>МЦЗ</i> Чл. 175-182
5. Тековни клучни активности Подготвителна работа Поедноставени постапки: анализа и подготовка на функционалните спецификации. Подготовка на BPM.
6. Предуслови а. Предуслов за проектот: i. ИКС – Фаза 2 ii. Национални апликации за анализа на ризик iii. CRMS (Царински систем за управување со ризик) б. Проектот е предуслов за: i. АИС в. Поврзаност со други проекти: i. EMCS ii. EOS-SA iii. EOS-AEO iv. EOS-EORI

1.3.3 Автоматизиран извозен систем – централизирани царинење

1. Цели Целта на оваа фаза е да се овозможи целосна компјутеризација, врз основа на националните ИТ системи, на извозната постапка, во случаи кога царинските органи од повеќе од една ЗЧ се засегнати, со овозможување на електронска размена на информации помеѓу царинските испостави и трговците. Се надоградува и ги вклучува функционалностите на ЕКС – фази 1, 2 и АИС – подготвителна фаза. Особено важно е што ќе се додаде пристапот на централизирано царинење.

2. Предности

- за управите: сосема автоматизирана постапка за прием и третман на сите информации поврзани со извозните декларации; вклучувајќи последователни повратни информации до другите национални администрации и агенции кога тоа ќе биде потребно;
- за економските оператори: полесно поврзување со царинските органи преку „централизираното“ царинење при извоз, со што се избегнува, меѓу другото, тромите постапки кои се во сила за „триаголен“ сообраќај.

3. Значајни настани и рокови*Значајни настани*

	Релативни датуми	Проценети датуми	
0	T ₀	11 окт. 2010 год.	Одобрение на BPM/FSS
1	+ 8 м	12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
2	+ 14 м	19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
3	+ 29 м	27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
4	+ 31 м	22 мај 2013	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

МЦЗ
ОСМЦЗ

5. Тековни клучни активности

Не е релевантно

6. Предуслови**а. Предуслов за проектот:**

- i. ИКС
- ii. EOS-AEO
- iii. EOS-EORI
- iv. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- v. EOS-SA

б. Проектот е предуслов за:

- i. Едношалтерски систем

в. Поврзаност со други проекти:

- i. ECIP
- ii. AUC
- iii. SEAP
- iv. EBTI 3

v. REX

2. ЦАРИНСКИ АЛАТКИ

2.1 Царински систем за управувањето со ризик

1. Цели и опис на системот

Безбеден електронски систем за распространување и размена на информации за ризиците кон сите царински испостави во Заедницата, системот на електронски Образец за информации за ризик (RIF) беше покренат во април 2005 година. Овој систем овозможува брза, директна и безбедна размена на информации поврзани со царинските контроли и, уште повеќе, Комисијата има можност да ги распространи информациите кои се однесуваат на закани кои ја засегнуваат целата Заедница преку RIF. Електронскиот RIF систем треба да се гледа како прва етапа во изградбата на Рамка за управување со ризик на Заедницата (Risk Management Framework - RMF).

Понатамошниот развој на RMF најверојатно ќе опфати дополнителни ИТ активности, вклучувајќи заеднички технички спецификации за националните системи за анализа на ризик со цел да се обезбеди дека Заедничките критериуми за ризик можат да бидат соопштени и лесно инкорпорирани во националните системи. Статистички податоци и информации за управувањето можат соодветно да се добијат преку овој пристап. За ова ќе биде потребна комуникација (т.е. интерконективност и интероперабилност) помеѓу националните системи за ризик, во рамките на целиот заеднички домен. Развојот на RMF е во тек.

Важно е да се забележи дека, иако RMF може да биде развиен одвоено, неговата успешна примена ќе зависи од интерфејсот во севкупните царински системи за декларации и треба да биде интегрирано со другите системи, што претставува паралелни развој на системите го обезбедуваат идентификација на трговците, ОЕО, ревизиски контроли и стандардизација на царинските контроли.

Целта на Царинскиот систем за управувањето со ризик на Заедницата е да овозможи брза, директна и безбедна размена на информации за ризик како поддршка за таргетирање на пратки за царински контроли, и за Комисијата да биде во можност да распространи информации кои се однесуваат на закани кои ја засегнуваат целата Заедница.

Првата фаза на CRMS, системот на електронскиот Образец за информации за ризик беше инициран во април 2005 година. Втората фаза опфати

надградба на RIF системот да содржи нови кориснички барања кои произлегуваат од практичното искуство стекнат од корисниците на системот. Втората фаза беше иницирана во април 2007 година. Во следната фаза ќе биде вклучен развојот на модулот за Заедничките приоритетни контролни области (CPCA) (крај на фазата – април 2010) за да се дозволи безбеден електронски пренос и управување со Заедничките критериуми за ризик во согласност со одредбите на членовите 4ж до 4з од Регулативата на комисијата (ЕЗ) бр. 1875/2006. Крајната фаза предвидува развој на модулот за правила за ризик. RIF и CPCA заедно го сочинуваат CRMS.

2. Предности

- за управите: информациите за ризик можат да бидат соопштени брзо и директно на сите царински испостави кои ќе бидат сочинети во националните и локалните профили на ризик; царинските управи имаат пола од користењето на RIF/CRMS поради контролите кои можат да бидат подобро фокусирани на пратките од повисок ризик.
- за економските оператори: RIF/CRMS не генерира дополнителни трошоци за трговците; сообразните трговци и општеството воопшто ќе имаат полза од користењето на RIF/RMF бидејќи контролира ќе бидат подобро насочени.

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани за надградбата на RIF модулот

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	/	Април 2005 год.	Спроведување на електронскиот RIF систем ✓
2	T ₀	Април 2006 год.	Дефинирање на корисничките барања за надградбата на RIF ✓
3	+ 12 м	1 мај 2007 год.	Започнување на работата за надградба на RIF системот ✓
4	+ 20 м	1 јан. 2008 год.	Целосно функционирање на надграден RIF во сите MS ✓

Значајни настани за CRMS системот – управување со CPCA

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	31 дек. 2006 год.	Договор за дефиницијата и употреба на форматот на заеднички критериуми кај ЗЧ ✓
2	+ 6 м	30 јуни 2007 год.	Кориснички барања за управување со CPCA ✓
3	+ 15 м	26 март 2008 год.	Функционални спецификации за управување со CPCA ✓
4	+ 21 м	1 окт. 2008 год.	Технички спецификации и развој на системот ✓
5	+ 24 м	1 јан. 2009 год.	ЗЧ мора да бидат способни за вршење

на	електронска анализа на ризик ✓
6	+ 24 м 12 септ. 2009 год. до јан. 2010 год. Почеток на работата на СРСА модулот и понатамошно функционирање на ажуриран RIF модул
7	2010-2011/2012 Развој на модул за правила за безбедносни ризици (КБ достапни во 2010; производство на модулот во 2011 година).
4. Правна основа <i>Царински закон изменет со Регулативата (ЕЗ) бр. 648/2005.</i> Чл. 13 (2) <i>ОСЦЗ</i> Чл. 4ж-4с <i>МЦЗ</i> Чл. 27 Пост царинска контрола	
5. Тековни клучни активности Контактните групи за RIF мрежата, копнените граници, RALFH, ODYSSUD и ICARUS и работната група за СРСА колективно придонесуваат кон развојот на CRMS имаат цели кои се надополнуваат едни со други: <ul style="list-style-type: none">• понатамошно подобрување на безбеден електронски систем за распространување и размена на информации за ризик до сите царински контролни испостави на Заедниците; и• да се обезбеди електронски пренос и управување со заедничките критериуми за ризик и СРСА преку задолжителни контролни акции од ЗЧ.	
6. Предуслови а. Предуслов за проектот: <ul style="list-style-type: none">i. EOS-AEO б. Проектот е предуслов за: <ul style="list-style-type: none">i. Целосно функционирање на АУС и АИСii. Целосна експлоатација на NCTS в. Поврзаност со други проекти: <ul style="list-style-type: none">i. УКСii. ИКС – Фаза 1+2iii. EOS-EORIiv. EOS-SAv. Едношалтерски систем	

2.2 Интегрирана тарифна околина

1. Вовед – општа цел

Различни делови од тарифно поврзани активности, поддржани од ИТ системите, се поврзани. Затоа, засегнатите ИТ системи (Комбинирана номенклатура, ТАРИК, Електронски задолжителни тарифни информации, Тарифни квоти и надзор, Информатички систем за постапки за обработка, Европски царински инвентар на хемиски супстанции, суспензии, Систем за управување со примероци и Систем за распространување на податоци) можат да добијат корист од повторната употреба на податоци и/или од меѓусебната функционалност. Типични примери за повторна употреба се описите во описите од КН, кои потпаѓаат под системот на КН, и се користат и од ТАРИК; ТАРИК ознаките, кои потпаѓаат под ТАРИК се користат и од ЕВТИ или описите на стоката под автономните суспензии кои потпаѓаат под суспензии и се користат од ТАРИК.

Таквите меѓусебни односи можат да бидат имплементирани ефикасно доколку има доследност во кодификацијата на податоците помеѓу системите. Ова не е случај сега; на пример, географските области и групите во нив се кодираат на различен начин помеѓу TQS и TARIC.

Една од целите на ИТЕ проектот е да се стандардизира употребата на овие податоци помеѓу засегнатите системи, за да се дозволи проширување и зајакнување на врските меѓу системите.

Втората цел на ИТЕ е да се спојат интерфејсите на различните сродни тарифни системи во еден тарифен интерфејс кон земјите-членки без излишност на податоците, и со уникатен формат.

Интеграцијата на овие системи се очекува да биде завршена до 2011 година. Се разгледува понатамошниот развој на ТАРИК да го задржи дел од едношалтерските операции.

Подобрување на интерконекцијата помеѓу веќе постоечките ИТ системи поврзани со тарифата со цел да се оствари:

- а. повторно користење на податоците и/или функционалност од еден систем во друг (пр. описи во ознаките на КН, кои потпаѓаат под КН системот, е се користат повторно од ТАРИК);
- б. хармонизирање на интерфејсите на различните сродни тарифни системи, со ЗЧ, без излишност на податоци.

Засегнатите системи се КН, ТАРИК, ECICS, Quota, Surveillance, ECICS, Suspensions.

Неопходниот чекор за да се остварат горенаведениот цели се:

- а. усогласување за да се обезбеди доследност на кодификацијата на податоците помеѓу системите (т.е. да се кодифицираат географските области на ист начин во сите системи);
- б. спроведување на организациски постапки помеѓу сопствениците на

системите кои функционираат и податоците се движат глатко (пр. со користење на интерфејс систем до систем, ЕВТИ-3 системот проверува дали КН/ТАРИК ознаката е валидна при креирање на нови ЗТИ. ЕВТИ-3 исто така процеру и автоматски ги поништува ВТИ кои се засегнатите од промените во КН/ТАРИК).

2. Организација на проектот и општо временско распоредување

ИТЕ не систем само по себе не е систем, туку збир на протоци на податоци и постапки, од кои повеќето треба да бидат спроведени независно едно од друго како продолжителен процес.

Исто така, со цел да се минимизира влијанието на ресурсите и развојните трошоци, развојните елементи на ИТЕ, кога е можно се спојуваат со други развојни активности на царински системи (пр: Quota 2, и ТАРИК3). Откако ТАРИК3 системот ќе стане оперативен, ИТЕ проектот може да се смета за „завршен“.

2.2.1 ТАРИК 3

1. Цели

ТАРИК3 претставува голема техничка надградба на постојниот ТАРИК2 систем, подобрувајќи неколку постојни функционални недостатоци.

Главните цели на ТАРИК3 се:

- на ЗЧ да им се обезбедат податоците од Заедницата кои се потребни (интерпретација, интеграција и кодификација) за автоматизирано царинење и
- на деловната заедница да им се обезбеди ажурирани тарифно и комерцијално законодавство на ниво на Заедница, преку DDS (види точка 2.11).

2. Предности

- за управите: доследна приман на тарифното и комерцијалното законодавство низ царинската унија;
- за економските оператори: TARIC да непосредни и ажурирани информации за информации за тарифното и комерцијалното законодавство на Заедницата.

3. Значајни настани и рокови

Системот за сега е во развој и фаза на тестирање. Првичниот датум за производство беше предвиден за 3/11/2009. Во август 2009 година, Комисијата одлучи да го одложи датумот на производство поради проблеми со квалитетот на ниво на централен систем. ЗЧ се

информирани дека новиот датум на продукција нема да биде пред 15/03/2010.
4. Правна основа <i>Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2658/87 од 23 јули 1987 година за тарифната и статистичката номенклатура и за Заедничката царинска тарифа (Службен весник L 256, 7.9.1987, стр.1); членови 2, 5, 6.</i> <i>Одука за електронска царина</i> Чл. 4.3 Системи, услуги и временски ограничувања
5. Тековни клучни активности ИТ Развој и тестирање на новиот систем.
6. Предуслови Не е релевантно

2.2.2 ECICS 2

1. Цели Обезбедување на доследна и хармонизирано распоредување на хемиските производи во ЕУ и да им се помогне на царинските органи да ги идентификуваат хемиските производи. Поради тоа што ECICS веќе е во употреба, сегашната иницијативи претставува надградба на системот за подобрување на изведбата и додавање нови алатки според потребите изразени од различни типови корисници.
2. Предности - за управите: се врши исправна и хармонизирано распоредување на хемиски производи; помош за идентификување на ваквите производи; - за економските оператори: избегнување на барање за поединечни ЗТИ; увидување на исправното распоредување на хемиски производи со што се обезбедува предвидливост на правните мерки и применливите царински давачки.
3. Значајни настани и рокови <i>Значајни настани</i> Овој проект е поделен во фази. 1 19 дек. 2007 год. Замена на постојниот систем со пристап

2	27 јуни 2008 год.	до деловните корисници на TAXUD ✓ Проширување на функционалноста за деловните корисници на TAXUD ✓
3	15 мај 2009 год.	Отворање на системот за царинските службеници и царинските лаборатории ✓
4	T ₀ +6 месеци	Модул за графичко претставување на хемиските структури. T₀ е датумот датумот на набавка/испорака на надворешниот модул
5	јуни 2010	Модул за автоматски превод на имињата на хемиските структури. Разните јазички ќе станат прогресивно достапни.
4. Правна основа <i>Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2658/87 од 23 јули 1987 година за тарифната и статистичката номенклатура и за Заедничката царинска тарифа (Службен весник L 256, 7.9.1987, стр.1); член 12</i> <i>Одука за електронска царина</i> Чл. 4.3 Системи, услуги и временски ограничувања		
5. Тековни клучни активности Развојни активности за фазите 4 и 5.		
6. Предуслови Не е релевантно		

2.2.3 ЕВТИ 3

1. Цели

Да се обезеди исправно издавање на сите ЗТИ и да се има база на податоци со сите примени и издадени ЗТИ.

Настапува дополнителна еволуција од МЦЗ (и Одлуката за е-царина) според кој се бара секоја размена на податоци да се врши на електронски начин. Покрај тоа, го обврзува имателот на задолжителна употреба на ЗТИ при декларирање на покриена стока.

Дополнителното подобрување на управувањето на периодот на продолжителна употреба на ЗТИ на која ѝ недостига транспарентности можност за контролирање за нејзината соодветна примена (види Специјален извештај N2/2008 од Европскиот суд на ревизори).

2. Предности

- за управите: побрзи и подобри споредби за кое били барање со ЗТИ, избегнувајќи ги сите несогласување; овозможување контрола на употребата на ЗТИ;
- за економските оператори: нуди потполна законска безбедност во однос на тарифното распоредување на стоката за одреден период, и последователно на тоа, сигурност во однос на царинските давачки и сите други царински давачки во зависност од распоредувањето за кое имаат право.

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани

Работата на електронскиот систем за поднесување апликации и издавање ЗТИ да биде извршена помеѓу средината на 2008 година и крајот на 2010 година.

Работа на периодот на проширена употреба да започне штом текстот на ОСМЦЗ се стабилизира.

Работа на развојот на интерфејс помеѓу ЕВТИ-3 и EORI системите да биде преземена во 2010 година.

Системот да биде оперативен најдоцна заедно со влегувањето на сила на МЦЗ (јуни 2013 година).

4. Правна основа

Царински закон и ОСЦЗ

Одука за електронска царина

Чл. 4.3 Системи, услуги и временски ограничувања

МЦЗ

Чл. 20: Одлуки кои се однесуваат на задолжителни информации

5. Тековни клучни активности

Правна основа – Комитет за царински закон

Финализациј на ОСМЦЗ

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. ЕВТИ

б. Проектот е предуслов за:

-

в. Поврзаност со други проекти:

- i. АИС
- ii. АУС
- iii. EOS-EORI

2.3 Листа на царински испостави/органи**1. Цели**

Целта на ЛЦИ е да се прошири сегашната листа на царински испостави кои се користат од NCTS, ИКС, УКС и EOS за покривање на сите царински испостави и органи кои треба да бидат идентификувани за сите царински постапки и овластувања.

2. Предности

- за управите: поедноставување и повисока безбедност на царински операции низ јасна идентификација на сите царински испостави/органи;
- за економските оператори: пристап до единствена база на податоци каде што сите надлежни царински испостави и органи се идентификувани.

3. Значајни настани и рокови*Значајни настани*

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	15 ноем. 2008 год.	Изготвување нацрт на инвентар
2		ДСД	Одобрение на BPM/UR
3		ДСД	Одобрение на BPM/FSS
4		12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
5		19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
6		27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
7		22 мај 2013 год.	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

Членови на МЦЗ кои наведуваат различни надлежни испостави и органи

5. Тековни клучни активности

Комисија
Изготвување нацрт на инвентар

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

-

б. Проектот е предуслов за:

Сите ИТ проекти кои бараат листа на надлежни органи

в. Поврзаност со други проекти:

-

2.4 Гаранции

1. Цели

Целта на Системот за гаранции е постапување со употребата на гаранции во царинските постапки. Ќе биде воспоставен како проширување – во зависност од можните прилагодувања – на управувањето со гаранции на NCTS.

2. Предности

- за управите: постоење на ИТ систем кој овозможува употреба на гаранции воспоставен во друга ЗЧ;
- за економските оператори: имање на една гаранција која може да се употреба за сите царински операции во рамките на целата Европска унија

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	20 април 2010 год.	Одобрение на BPM/UR
2	+ 4 м	23 август 2010 год.	Одобрение на BPM/FSS
1	+ 15 м	12 јули 2011 год.	Одобрение на TSS
2	+ 21 м	19 дек. 2011 год.	Национална TSS станува достапна за трговците
3	+ 36 м	27 март 2013 год.	Завршени национални тестови за сообразност
4	+ 37 м	22 мај 2013 год.	Почеток на функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

МЦЗ
Чл. 56-65
ОСМЦЗ

5. Тековни клучни активности

Комисија

Подготовка на BPM

Правна основа - Комитет за царински закон

Изготвување нацрт-ОСМЦЗ

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

-

б. Проектот е предуслов за:

Сите ИТ системи за декларирање кои бараат употреба на гаранција

в. Поврзаност со други проекти:

3. СИСТЕМИ ЗА ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОРИ

Вовед – општа цел

Економските оператори кои се бават со движењето на стока во рамките на границите на Заедницата, вклучувајќи ги и оние кои се основани надвор од ЕУ, треба да бидат регистрирани, посебно за потребите за поднесување електронски декларации и идентификација. Ваквата регистрација користи основни информации за идентификација за да даде уникатен идентификатор кој може да ја подобри контролата на поднесените податоци и податоците кои се разменуваат помеѓу царинските управи на земјите-членки и за други референтни системи како што е ОЕО, управување со ризик, системи на единствено одобрение и REX. Поради ова EORI, важен елемент на интероперативните царински системи.

EORI системот не беше достапен во средината на 2009 година да ги поддржи УКС, ИКС и NCTS.

EOS системот ги складира сите информации поврзани со економскиот оператор и прит тоа нуди максимална интеграција на процесот и ја избегнува дупликацијата на централно ниво. Сега, се состои од EORI и AEO домен со што доменот за поедноставено одобрение е под развој.

1. Организација на проектот

Оперативните домени на EOS вклучуваат:

- а. EOS-EORI – воспостави уникатен систем во рамките на целата ЕУ за идентификација на економските оператори заклучно од 1 јули 2009 година;
- б. EOS-AEO – го реализира концептот AEO (OEO) како што е предвиден во амандманот за заштита и безбедност и се однесува на работните текови и/или колаборативните функции. За целите на планирање, бројот на OEO е проценет на неколку стотина илјади. Оперативно од 1 јули 2009 година.

3.1 EOS – Единствено одобрение**1. Цели**

Целта е да се создаде ИТ систем со кој ќе се управува на примена и постапките на консултација во однос на единствени одобренија кога се засегнатите повеќе од една царинска управа. Ова ќе овозможи однесување одлуки и информативни текови поврзани со управувањето со:

- Единствени одобренија за поедноставени постапки (членови 1 (13), 253ж-253ј, ОСЦЗ)
- Единствени одобренија за царински постапки со економски ефект и крајна употреба 1(13) 292 и 500, ОСЦЗ).

Ова треба да се воведи како екстензија на потполниот систем на EOS-AEO, и да му биде овозможено високото ниво на заедничка функционалност со потполниот систем на EOS-AEO.

2. Предности

- за управите: да имаат на располагање систем способен за постапување со процесот на примена/одобрување за Единствено одобрение за поедноставени постапки, царинските постапки со економски ефект и крајна употреба; одржувањена база на податоци за единствените одобренија.
- за економските оператори: можност за користење на поедноставените постапки во повеќе од една ЗЧ само со едно одобрение издадено од царинската управа на ЗЧ каде што се регистрирани; полесен и автоматизиран систем за поднесување барање и издавање на Единствени одобренија.

3. Значајни настани и рокови [ќе биде ажурирано]*Значајни настани*

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	11 март 2008 год.	Одобрени кориснички барања "
2	+ 13 м	11 мај 2009 год.	Одобрение на функционални спецификации "
3	+ 27 м	11 јули 2010 год.	Одобрение на техничките спецификации
4	+ 37 м	1 мај 2011 год.	Пуштање во употреба на централна апликација на EOS-SA и тестирање за сообразност во прва ЗЧ
5	+ 42 м	1 септ. 2011 год.	Целосно функционирање во сите ЗЧ

4. Правна основа

Членови 1(13) и 253 и членот 14к од Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2454/93 на Комисијата за пропишување на одредбите за спроведување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата, изменета со Регулативата (ЕЗ)1192/2008.

5. Тековни клучни активности

Подготовка на техничките спецификации

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. EOS-EORI
- ii. EOS-AEO

б. Проектот е предуслов за:

-

в. Поврзаност со други проекти:

- i. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- ii. АУС
- iii. АИС
- iv. ECIP

3.2 Регистрирани извозници

1. Цели и опис на системот

Целите на Системот за регистрирани извозници (REX) е да се дадат на располагање ажурирани и потполни информации за регистрираните извозници основани во трети држави кои е се бават со извоз на стока во ЕУ кои уживаат преференцијални тарифни стапки доколку ги исполнуваат применливите правила на потекло. Регистрираните извозници се сметаат како познати и доверливи партнери во одредено множество на правила на потекло. Системот ќе опфати и извозници кои треба да бидат регистрирани во ЕУ со цел да извезат до партнерска држави кои уживаат во преференцијален третман (врз основа на реципрочни преференции под Договорите за слободна трговија и/или кумулација во потеклото).

Само регистрираните извозници ќе имаат право да поготвуваат изјави за потеклото на стоката која увезуваат под преференцијални аранжмани. Комисијата ќе воспостави информативен систем за регистрираните извозници, кој биде достапен во рамките на целата територија на ЕУ и во партнерски држави за овластени корисници.

Додека системот прво ќе покрива само преференцијални аранжмани (GSP и подоцна на АСП-ЕРА), може да се очекува дека сличен пристап може да се преземе за сите преференцијални аранжмани, при што сите информации би

биле достапни во рамките на еден систем.
2. Предности - за управите: достапноста на ажурирани и потполни информации ќе биде корисно за влезните информации за анализа на ризик и ќе претставува добра основа за последователни проверки на потеклото и истрагите за измама. - за економските оператори: REX системот ќе им помогне на увозниците да идентификуваат сигурни извозници со што се зголемуваат шансите дека преференцијалните стапки можат да се добијат без потешкотија. Извозниците ќе бидат во можност ја изразат државата на потекло без барање на уверенија за секоја пратка.
3. Значајни настани и рокови – REX систем: <i>Значајни настани</i> Релативни датуми Проценети датуми 1 T ₀ 30 јуни 2006 год. Деловен процес и студија на кориснички барања ✓ 2 + 9 м 31 март 2007 год. Студија на изводливост – внатрешно одобрување на ЕК ✓ 3 + 48 м 1 јули 2010 год. Ажурирање на деловен процес и кориснички барања 4 + 54 м 31 дек. 2010 год. Функционални спецификации 5 + 60 м 30 јуни 2011 год. Технички спецификации 5 + 78 м 1 јан. 2014-2016 Распоредување (внес на податоци) и почеток на употреба на REX
4. Правна основа <i>Ќе биде креирана:</i> <i>Измена и дополнување на на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2454/93 на Комисијата за пропишување на одредбите за спроведување на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2913/92 на Советот за воспоставување на Царинскиот закон на Заедницата.</i>
5. Тековни клучни активности Правна основа Усвојување на правната основа за спроведување до марти 2010 година.
6. Предуслови а. Предуслов за проектот: i. EOS-EORI б. Проектот е предуслов за: - в. Поврзаност со други проекти: i. Едношалтерски системи и (делумно) EOS-AEO ii. АУС

iii. АИС

4. ТРГОВСКИ ПРИСТАП**4.1 Царински информативен портал на ЕУ****1. Цели и опис на системот**

Економските оператори ќе можат да добијат пристап до информации поврзани со условите за увоз/извоз преку царински информативен портал. Таквиот портал би содржел и информации за правилата за движење на стоките преку границите, покрај царинското законодавство (законодавство за земјоделие, животна околина и друго). Овој пристап е во согласност со планот а е-Влада. Како прв чекор, Комисијата ќе мора да го трансформира и зајакне својот сервис се распространување на податоци, која што го нуди преку својата „Еурога“ сервер. Истовремено, земјите-членки ќе мораат да ги зајакнат своите информативни портали како дел од национални проекти, имајќи го предвид распоредот во рамките целата Заедница, кој сè уште треба да се развие. Интернет страниците на управите на земјите-членки и на Комисијата треба да бидат меѓусебно поврзани и хармонизирани, каде тоа е можно.

Во март 2010 година, треба да започне пилот проект брз основа на спроведувањето на амандманот за заштита и безбедност на Царинскиот закон заедно со првиот чекор во аспект на царина базирана на трансакции.

2. Предности

- за Комисијата и националните управи: намалени побарувања, што води до заштеда на трошоците; ќе се обезбеди понатамошна еволуција на Системот за распространување на податоци е неговата интеграција во ЕСІР.

- за економските оператори: олеснет пристап до која било информација која се однесува на царинските трансакции; ќе се поедностави и задачата на трговците и ќе им овозможи да заштедат во трошоци за обука и консултации.

Може да се користи како основна алатка за подготовка на електронски декларации.

3. Значајни настани и рокови*Значајни настани*

Релативни датуми Проценети датуми

1 Идентификација на информациите да биде интегрирана ✓

2 T₀ 30 јуни 2006 год. Изготвување на нацрт-корисничките барања ✓

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

3	+ 6 м	31 дек. 2006 год.	Одобрување на корисничките барања и студијата за изводливост ✓
4			Содржината во интерни дискусии во службите на Комисијата – договор со ЗЧ до крајот на 2008 година
5		Крај на 2009	Дефиниран пилот проект
6		1 март 2010 год.	Започнување на пилот портал
7		1 ное. 2010 год.	Проценка на пилот портал
8		31 дек. 2010 год.	Дефинирање на можно проширување
9		15 февруари 2011	Можно проширување на пилот порталот
4. Правна основа <i>Одука за електронска царина</i> Чл. 4 (2) Системи, услуги и временски ограничувања			
5. Тековни клучни активности Група на проекти Царина 2013 (Customs 2013) за започнувањето на пилот портал.			
6. Предуслови а. Предуслов за проектот: i. DDS б. Проектот е предуслов за: - в. Поврзаност со други проекти: i. АУС ii. АИС iii. SEAP iv. EOS-AEO v. EOS-EORI vi. EOS-SA vii. Едношалтерски систем			

4.1.1 Систем за распространување на податоци (Data Dissemination System)**1. Цели**

DDS овозможува ажурирани царински информации применливи на ниво на ниво на Заедница и за бизнис заедницата и за управите на ЗЧ како и информации за акцизната деловна нишка (SEED).

2. Предности

- за администрациите и економските оператори: единствен авторитативен извор за информации поврзани со царината;
DDS ќе стане составен дел од ЕСІР без губење на својот посебен карактер како извор за специјализирани информации. Последователно на тоа, види ги предностите на ЕСІР погоре.

3. Значајни настани и рокови

DDS: веќе е оперативен

DDS2

Значајни настани

Релативни датуми Проценети датуми

1 **Јануари 2010**

ТАРИК доменот е во

продукција

2 Крај на 2010

Други домени се во

продукција

4. Правна основа

Регулатива (ЕЕЗ) бр. 2658/87 од 23 јули 1987 година за тарифната и статистичката номенклатура и за Заедничката царинска тарифа (Службен весник L 256, 7.9.1987, стр.1); Член 6.

5. Тековни клучни активности

ИТ

Развој на DDS2

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

б. Проектот е предуслов за:

i. ЕСІР

в. Поврзаност со други проекти:

-

4.1.2 Единствена електронска точка за пристап (Single Electronic Access Point)

1. Цели и опис на системот

SEAP ќе им овозможи на трговците да ги поднесат нивните влезни/излезни збирни декларации и царински декларации преку единствен интерфејс по нивни избор кој го поврзува нивниот систем со системот на царинските системи на ЗЧ. Овие податоци автоматски стануваат достапни за царинската испостава одговорна за локацијата во која стоката се, или треба да бидат дадени на увид, без разлика за која ЗЧ станува збор.

Таквите точки за пристап би биле обезбедени од царинските служби на ЗЧ или приватни компании овластени од царинската служба на ЗЧ. Услугата на давателите на „точки за пристап“, барем на почеток, е ограничена на „пренесување“ на царински декларации и други потребни електронски прилози (пр. електронски уверенија) до надлежната царинска управа каде што декларацијата ќе биде прифатена и обработена понатаму.

SEAP концептот нема никакво влијание врз самата царинска постапка. Обработката на декларацијата, сите физички контроли на стоката, и плаќање на долгови и пуштањето на стока во слободен промет се врши единствено во царинската испостава каде што е приложена царинската декларација. Нема споделување на задачи помеѓу царинската испостава каде што е регистриран увозникот и царинската испостава кај која стоката се приложува стоката на увид.

На економските оператори им треба само една точка за пристап за да ги поднесат декларациите, независно од одредишната ЗЧ. Од гледна точка на царинските органи ќе има „точки за повеќекратен пристап“ (=барем еден по ЗЧ). Со овој пристап, постојните електронски врски помеѓу трговците и царинските управи можат да се одржат и може да се воспостават нови електронски врски со царинската управа по нивен избор. Спецификациите би биле базирани на формати кои се прифатени од ЗЧ.

2. Предности

- за управите: ова е алатка за олеснување на трговијата. Притисокот за брза и екстензивна организација би бил ублажен;

- за економските оператори: наместо користење различни интерфејси, економските оператори кои делуваат во повеќе од една ЗЧ ќе можат да ги поднесат своите декларации по истиот интерфејс (единствена точка за пристап), без разлика на ЗЧ каде се приложени стоките на увид. На долгорочен план, ова ќе генерира заштеди за во поглед на трошоците за софтверски развој и одржување.

3. Значајни настани и рокови

<i>Значајни настани</i>			
	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	30 јуни 2006	Опис на постоечки системи ✓
2	+ 6 м	31 декември 2006	Подготвени корисничките барања ✓
3	+ 8 м	28 февруари 2007	Одобрување на студијата за изводливост ✓
4		1 јули 2009	Прв функционален систем пуштен во употреба во испоставата на поднесување УКС и ИКС ✓
5	+ 56 м	15 февруари 2011	Проценка на функционалните спецификации.
Последователни чекори да бидат преземени само ако функционалните се позитивно проценети.			
6	+ 67 м	31 јануари 2012.	<i>Одобрение на техничките спецификации</i>
7	+ 73 м	31 јули 2012	<i>Достапни националните технички спецификации</i>
8	+ 83 м	1 јуни 2013	<i>Почеток на пуштање во употреба во прва ЗЧ</i>
9	+ 91 м	14 февруари 2014	<i>Целосно функционирање во сите ЗЧ</i>
4. Правна основа			
<i>Одука за електронска царина</i>			
Чл. 4 (4)а Системи, услуги и временски ограничувања			
5. Тековни клучни активности			
ИТ			
Мора внимателно да се земат предвид последиците за овозможување на функции кои што ги нуди SEAP во рамките на УКС, со оглед на што спроведувањето на SEAP ќе мора последователно да биде преразгледано.			
6. Предуслови			
а. Предуслов за проектот:			
-			
б. Проектот е предуслов за:			
-			
в. Поврзаност со други проекти:			
i. АУС			
ii. АИС			
iii. EOS-EORI			
iv. ЕСИР			
v. Едношалтерски систем			

5. ПОДОЛГОРОЧНИ ПРОЕКТИ

5.1 Едношалтерски систем

1. Цели

Ефективното функционирање на царинската унија и единствениот пазар бара интензивна соработка помеѓу царинските и граничните агенции, и со трговските и логистичките заедници во сите земји-членки на ЕУ. Иако оваа цел е втемелена во Меѓународната конвенција за гранични контроли⁴, различните гранични органи сепак делуваат независно, и на ниво на ЕУ и на национално ниво, што предизвикува непотребни потешкотии за трговијата и логистиката. Покрај тоа, поради безбедносни загрижености, сега се бара меѓусебно споделување на информации поврзани со движењето на стоката преку надворешните граници на Заедницата и во рамките на царинското подрачје на ЕУ.

Едношалтерскиот систем ќе им овозможи на трговците само еднаш да поднесат стандардизирани информации потребни под царинското и нецаринското законодавство за прекуграничното движење на стоката. Ова е доследно со моделот за е-Влада⁵.

Модернизираниот царински закон и Одлуката за електронска царина ја сочинуваат правната основа за царинските органи да соработуваат со други органи и институции кои се засегнати со движењето на стоката преку границите на Заедница.

ЕУ царинските инфирмативни портали и SEAP можат да го сочинат првиот чекор кон развојот на едношалтерскиот систем, кој се предвидува да се воспостави од страна на земјите-членки и Заедницата по 2012 година. Во секој случај, спроведувањето на едношалтерското систем претставува многу поголем организациски предизвик отколку технички предизвик, бидејќи бара огромен напор за координација помеѓу повеќе органи и институции во сите земји-членки и Комисијата за заедничките и националните дојмени.

Со цел да се покренат овие активности, Комисијата и земјите-членки се согласија да спроведат испитување за можност да се развијат прототипови за размена на податоци врз основа на сегашните најкористени нецарински документи, што би можело да биде проширено на сите постоечки царински документи на долгорочен план.

2. Предности

- за управите: ефикасно управување со ризик, зголемена рационализација, поедноставување и безбедност на царинските операции, полесна соработка со други државни органи, дури и оние во други земји-членки;
- за економските оператори: рационализација на поднесувањето на придружните документи кое резултира во заштеди на време и пари; можност за барање дозволи и уверенија од надлежните тела.

3. Значајни настани и рокови

Значајни настани

	Релативни датуми	Проценети датуми	
1	T ₀	31 декември 2006	Идентификација на ангажираните страни ✓
2	+ 12 м	31 декември 2007	Разгледување на модел, делокруг, поставување на национален едношалтерски систем со ангажираните страни ✓
3	+ 24 м	31 декември 2008	Насоки за воспоставување на едношалтерски систем ✓
4	+ 50 м	15 февруари 2011	Проценка на функционалните спецификации. Последователно на тоа, ЗЧ побараа да се вложат напори за воспоставување на едношалтерскиот систем и неговото пуштање во оперативна употреба (следи времен распоред)
5	+ 66 м	30 јуни 2012	<i>Животен циклус на развојот</i>
6	+ 66 м	1 јули 2012	<i>Почеток на пуштање во употреба во прва ЗЧ</i>
7	+ 90 м	1 јули 2014	<i>Целосно функционирање во сите ЗЧ</i>

4. Правна основа

Одука за електронска царина

Чл. 4 (4) (в) Системи, услуги и временски ограничувања

МЦЗ

Чл. 5 и 28

Ќе биде креирана: ОСМЦЗ

5. Сегашни и планирани клучни активности

Комисијата во партнерство со ЗЧ

Формирање на проектна група за деловна обработка на модел за размена на информации во двете избрани области (Заеднички ветеринарен влезен документ и земјоделски документи/дозволи), мапирање на соодветни те податоци во споредба со меѓународен податочен стандард, преглед на постојните национални проекти, дефинирање на стандардните пораки за размена, на крај да се разгледа можноста за започнување на пилот проект и да се изготват функционалните спецификации брз основа на горенаведените активности.

6. Предуслови

а. Предуслов за проектот:

- i. АИС
- ii. АУС

б. Проектот е предуслов за:

-

в. Поврзаност со други проекти:

- i. CRMS (Царински систем за управување со ризик)
- ii. ECIP
- iii. SEAP
- iv. EOS-EORI
- v. REX

2.3.2 Други системи/алатки

- **CCN/CSI:** овој мрежен премин е задолжителен за комуникациите помеѓу ИТ системите на DG TAXUD и соодветните системи во земјите-членки.

Бидејќи ќе биде инсталиран единствен (оперативен) мрежен премин во Македонија, дефинирањето на одговорностите во државата ќе биде неопходно. Резервниот мрежен премин ќе биде инсталиран во Брисел.

- **EMCS:** претходните EWSE, MVS и SEED системи се заменуваат со EMCS и затоа ќе биде потребен развој во рамките на државата за EMCS. Ќе мора да се востанови „Службеник за врски за акцизи“ (ELO).

2.3.3 Интерфејси со други системи

При развивање на крајните системи, треба внимателно да разгледа можноста за поврзување со одреден број надворешни но поврзани системи. Овие можат да разгледаат под следниве наслови:

Трговски интерфејси

Кога одговара, ќе бидат развиени следниве трговски интерфејси:

- Директен внес од трговец (Direct Trader Input -DTI) – вклучувајќи го „Трговскиот модул“ на NCTS;
- Електронско банкарство;
- Системи за аеродромски инвентар;
- Железнички системи;
- Поедноставени постапки за поднесување декларации преку електронски средства (EDI, интернет, ...)
- Јавни интернет страници.

Други национални системи

Царинската управа тековно доставува или добива информации од одреден број различни државни/владини институции. Намерата, каде што е изводливо, е да се креираат EDI интерфејси (за електронска размена на податоци) со овие тела:

Меѓу другите, овие тела се:

- Централен регистар
- Централен трезор
- Народна Банка
- Министерство за економија
- Министерство за финансии
- Министерство за внатрешни работи
- МФ – Сектор за царинска политика
- МФ – Финансиска полиција
- Државен завод за статистика
- Министерство за транспорт и врски
- Управа за јавни приходи
- ДСПП

Други ЕУ системи

- AFIS (OLAF);
- Intrastat (EUROSTAT);
- Own Resources (DG BUDGET);

Други меѓународни системи

- ИРУ.

3 ОРГАНИЗАЦИЈА

3.1 СЕВКУПНА СТРАТЕГИЈА

За успехот на Програмата за интероперабилност важно е да не се потцени опсегот на работа потребна за да се оствари интероперабилност со ИТ системите на ЕУ кои се потребни за пристапување во ЕУ. Од новите земји-членки се очекува да разменат информации со ЕЗ и другите земји-членки од *првиот ден* на пристапувањето. Поради амбициозните планови на македонската Влада да се придружи на ЕУ што е можно побрзо, останува на располагање релативно краток период за развој и целосно пуштање во употреба на разните системи за ИТ интероперабилност. Затоа, императив претставува воспоставување на соодветна програма за интероперабилност и структура за управување со проекти во Царинската управа од самиот почеток и треба да дадат на располагање човечки ресурси со полно работно време и финансиски ресурси со цел овозможување реализација на секој проект. Предложната севкупна стратегија е да се воспостават проектни тимови, со полно работно време, кои ќе бидат одговорни за спроведување на проектите во рамките на Програмата за интероперабилност.

Се предложува да се формира Управен одбор за интегрирани царински информатички системи, т.е. CCN/CSI, EMCS и AEO, NCTS и ECS, ITMS.

За секој проект ќе се утврди Сопственик/носител/одговорно лице на проектот и тоа лице ќе биде одговорно координација на проектот како и комуникација со Програмскиот директор. Тој ќе биде од корисничко одделение (најчесто Помошник директор или Началник на одделение).

Царинската управа ќе формира проектен тим за секој проект кој ќе биде активен во текот за времетраење на спроведување на проектот. Секој проектен тим ќе се состои од двајца раководители на проекти, т.е. еден од ИТ проектен менаџер и друг деловен проектен менаџер кои ќе водат два „подтимови“, еден ИТ тим и еден деловен тим кои се состојат од ИТ и деловни/финансиски експерти за дадената работна област.

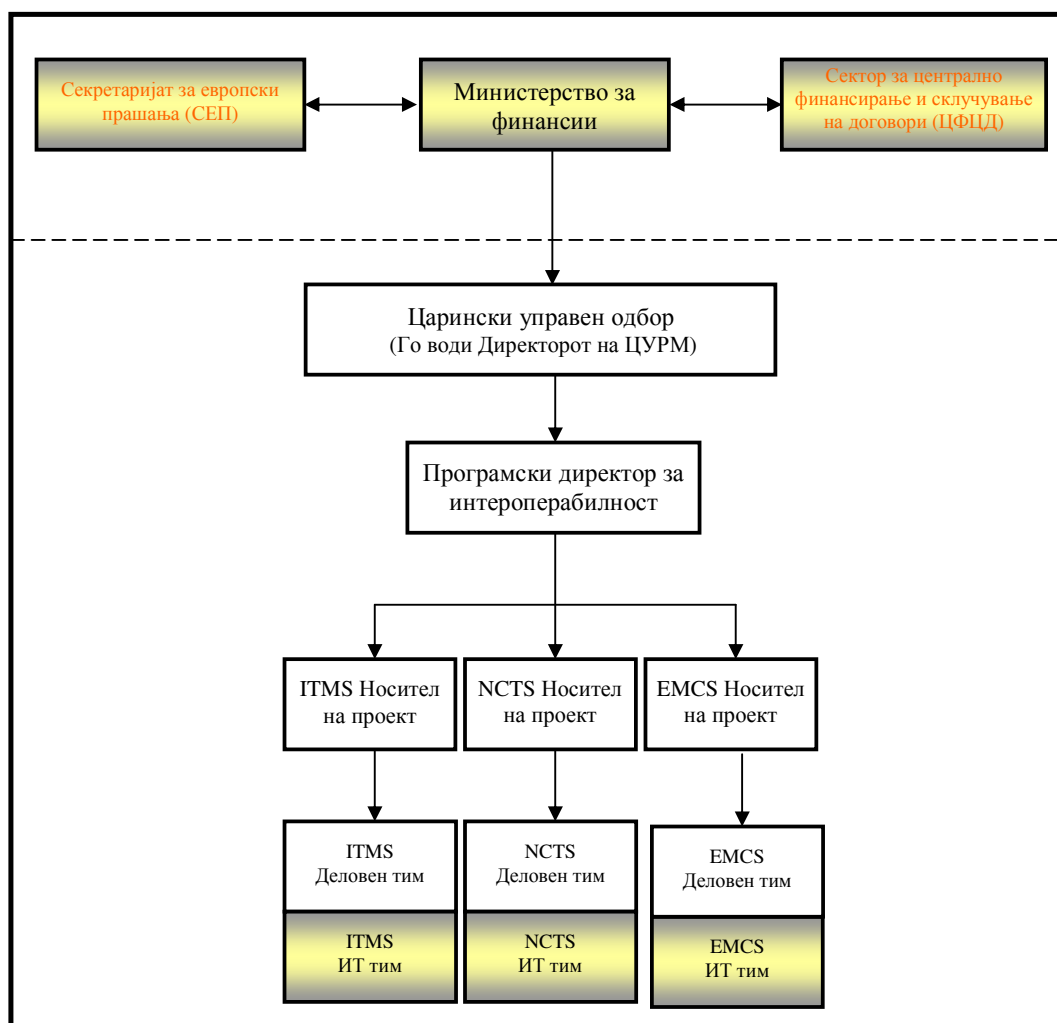
3.2 УПРАВУВАЧКА СТРУКТУРА

3.2.1 Вовед

Во овој дел на Стратегијата за имплементација на интероперабилност е опишана структурата која треба да биде спроведена за управување со планираните развојни активности. Оваа структура може да се смени во текот на подоцнежните фази на програмата, особено како што ќе се зголеми развојната работа и системите се придвижуваат повеќе кон фаза на одржување. Ќе биде усвоена од Македонија за да ги задоволи националните состојби и барања.

3.2.2 Свкупна организациска структура

Овој дијаграм ја прикажува свкупната организациска структура на Програмата за интероперабилност за Царинската управа.

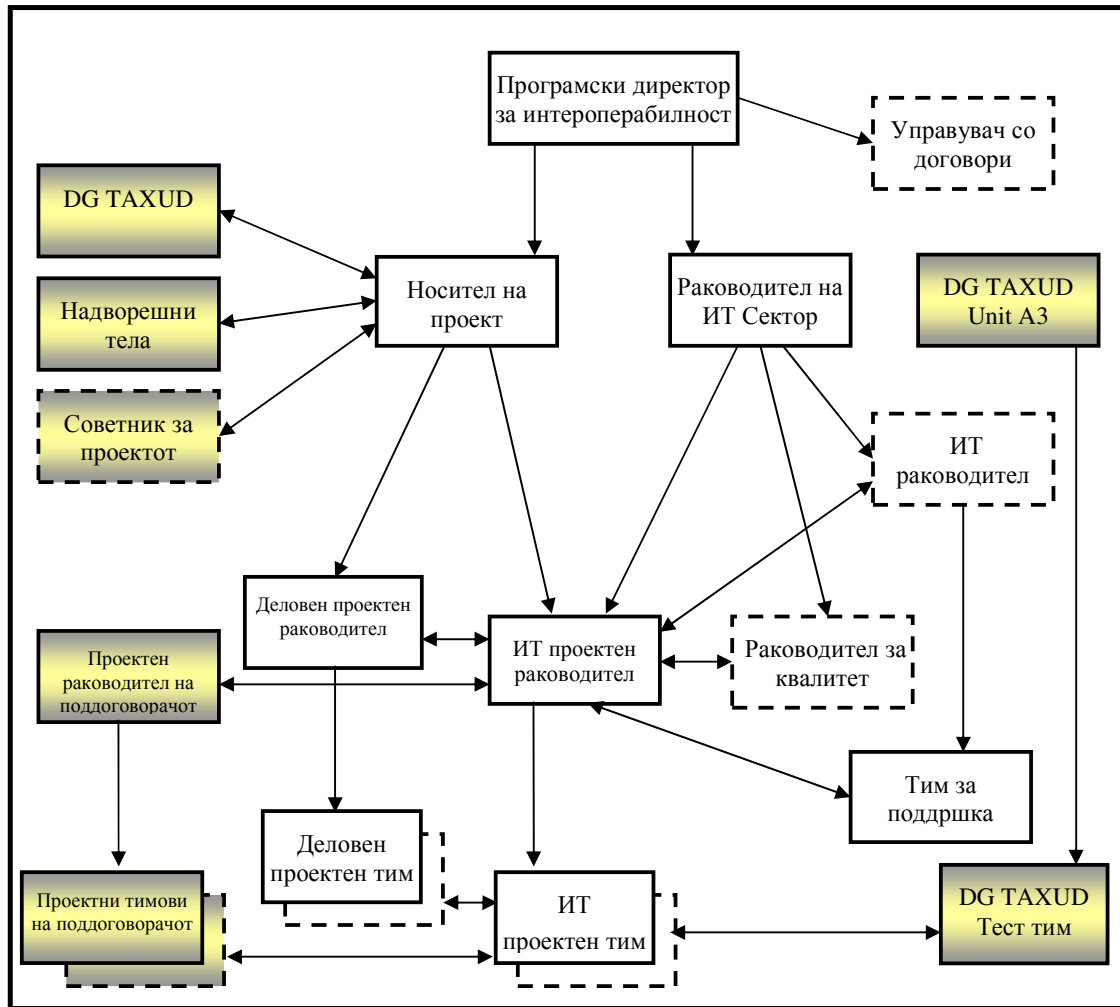
Забелешка

- Одбележаните коцки со друга боја претставуваат субјекти кои се надворешни од Царинската управа. Постои опција, за да се стекне искуство, дека EMCS, ITMS и NCTS ИТ тимовите да бидат управувани од надворешни поддоговорачи (интегрирани тимови), па затоа се означени и овие субјекти со друга боја.

3.2.3 Проектна генеричка структура

Генеричната структура предложена во за понатамошно делување е усвоена во поглед на специфичност ан секој проект.

Дијаграм

Забелешки

- Еднонасочните стрелки (→) се користат за хиерархиските врски и двонасочните стрелки (↔) се користат за комуникациските канали; надворешните субјекти и прекинатите линии се опционални;
- Надворешните тела се банки, посредници (брокери), трговски здруженија, други министерства, итн.
- Улогите и одговорностите се опишани во дел 3.3.
- Улогите на раководителот за квалитет и ИТ раководителот можат да бидат вршени од едно лице или раководителот за квалитет може да биде ангажирано надворешно лице.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- Ќе биде ангажиран надворешен советник/консултант за да даде совети и да препорача акции врз основа на негово претходно искуство;
- ИТ проектниот раководител мора да комуницира со CCN/CSI проектниот раководител за конфигурација на CCN/CSI мрежниот премин (или развојот на CSI);
- Ќе биде назначен раководител за квалитет на проектот кој ќе биде поддржан од експерт за раководење за квалитет на проекти.

3.3 Должности и одговорности

Во следниот дел се опишани улогите и одговорностите за секое предложено место во хиерархиската структура на Програмата за имплементација на интероперабилноста. Останува до секоја управа во однос на тоа кои од овие места ќе се утврдат за управувањето до Програмата за имплементација на интероперабилноста.

3.3.1 Управен одбор

Генералниот директор ќе формира Управен одбор во Царинската управа, на кој тој воедно ќе биде и претседавач. Претседавачот на управниот одбор треба да ја утврди неговата организација, вклучувајќи ги учесниците и работните аранжмани. Членовите на Управниот одбор можат да се состојат од:

- Заменик директорот;
- Раководители на дирекции и функционални одделенија;
- Програмски директор
- Раководителот на ИТ Секторот;
- Носител/одговорно лице на проектот
- Проектни раководител (деловни и ИТ);
- Претставник на поддоговоработ (-ите);
- Претставник на ЦФЦД;
- Претставник на СЕП;
- Претставник на Делегацијата на ЕУ;
- Претставник на Министерството за финансии.

Ќе има централна група на учеснички членови. Другите, како што се претставници на поддоговоработите, можат да бидат поканети на состаноците на Управниот одбор по потреба.

Покрај тоа, претседавачот може да повика и дополнителни учесници (пр. регионални Управители, Раководителот за квалитет, Советникот за проектот, други министерства, итн.) според дневниот ред.

Во зависност од интензитет на програмата, одборот ќе се состанува еднаш на три месеци, но можат да свикаат и вонредни состаноци за да се решат конкретни проблеми кои влијаат на напредокот на кои било од проектите.

Улогата на Управниот одбор на програмата за интероперабилност е да се насочи, унапреди и прегледа успешното извршување на Програмата за интероперабилност и другите поврзани проекти. Тој претставува тело на авторитет за утврдување на приоритети и за донесување клучни проектни одлуки.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Ова улога ги вклучува следниве одговорности:

- одобрување на одлучните приоритети за национална Стратегија за имплементација на интероперабилноста;
- одобрување и посветување на севкупните ресурси за проектот;
- потврдување на ресурсите поврзани со секоја фаза на планот и делегирање на специфични ресурси на соодветно раководно ниво;
- насочување на напредокот на програмата во согласност на нејзините пошироки цели, и правец на владината политика, условите за пристапување во ЕУ, стандардите на управата, итн.
- донесување на одлуки кои се однесуваат на приоритетите и клучните прашања за Програмата;
- унапредување на целите и остварувањата на Програмата;
- договарање на почеток/завршување на клучни фази на проектите;
- одобрување на главните резултати;
- одобрување и следење на буџетите и трошоците.

3.3.2 Директор на програмата за интероперабилност

Директор на програмата ќе биде назначен на ниво на Помошник директор. Одговорноста на Директорот на програмата е да обезбеди дека Програмата за интероперабилност и другите поврзани проекти доследно напредуваат и во согласност со Стратегијата за имплементација на интероперабилноста.

Главните функции на Директорот на програмата се:

- следење на напредокот на секој проект во согласност со Деловните планови, Деловните планови за управување со промени, Стратегијата за пристапување во ЕУ и националната Стратегија за имплементација на интероперабилноста.
- договарање на стратешките промени кои имаат влијание на напредокот на програмата и да поднесат за одобрение од Управниот одбор барања како што се прераспoredување на средствата помеѓу проектите, прераспоредување на ресурсите помеѓу проектите, решавање на судири на интереси помеѓу проектите, преглед на приоритети и поднесување на други барања за одобрување од страна на Управниот одбор;
- управување со работата на Носителите на проектите во поглед на интероперабилноста.

3.3.3 Носител/Одговорно лице на проектот

Носителот/одговорното лице е одговорен за поставување на деловните цели и приоритети. Тој ги распоредува корисничките ресурси на спрема работата. Тој ги одобрува сите документ на раководството за значајни настани/датуми за времетраење на проектот и ја овластува новата служба и нејзините придружни организациски и процедурални измени.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Носителот/одговорното лице на проектот е одговорен за координација на проектот како и за комуникација со директорот на програмата. Тој ќе биде назначен од корисничките одделенија и -

- ќе има афинитети кон ИТ (подготвеност да се разберат ИТ проблемите);
- е добар тимски работник и мотиватор на персоналот со добри комуникациски и известувачки вештини (со други зборови „раководител/менаџер“).

Главните функции на носителот на проектот се:

- надгледување на изготвувањето на „корисничките барања“
- надгледување на изготвувањето на Документот за иницирање на проектот (дефинирање на главните фази на проектот, утврдување на барањата за ресурси за секоја фаза на проектот, дефинирање на политиката за квалитет, политиката за обука, итн.);
- назначување на Проектни тимови и дефинирање на нивните функции;
- управување со работата на ИТ проектниот раководител и деловниот проектен раководител;
- надгледување на комуникациите помеѓу разните извори за финансирање на проектите;
- следење на плановите и активностите за известување;
- решавање на проблеми/прашања на ниво над надлежноста на проектните раководители и под директорот на програмата;
- информирање на Директорот на програмата за важните проблеми и за решенијата кои се преземени за нивното решавање.

3.3.4 Раководител за квалитет

Раководителот за квалитет на проектот е вклучен во сите ИТ проектот за спроведување на задачите дадени подолу и не треба да биде директно ангажиран во кои било активност и задачи потребни за завршување за спроведување на проектот.

Раководителот за квалитет на проектот ќе ги има следните одговорности:

- следење на ПКП (планот за квалитет на проектот) заедно со проектните раководители;
- организирање на активност за обезбедување на квалитет во однос на сите проектни резултати;
- воспоставување и следење на постапки за барање промени;
- учество во тестирањето за прифаќање/интегрирање на системите;
- учество во крајните прегледи на фазите и фазните планови;
- давање поддршка за проектите во користењето на методологијата и најдобрите работни практики;
- препорачување на развојните стандарди и капацитети.

3.3.5 ИТ раководител:

Неговите одговорности се:

- координирање на дефинирање на ИТ развојните стандарди и обезбедување дека производите (хардвер и софтвер) се во рамките на стандардите на управите;
- собирање, преглед, оправдување и координирање на буџетите на ИТ проектите;
- обезбедува придржување кон ИТ стандардите и стандардите за квалитет на управата;
- комуникација со ИТ проектните раководители со ИТ експертите на ИТ Секторот (администраторот на базите на податоци, системски инженери, мрежни инженери, специјалист за канцелариска автоматизација, итн);
- обезбедување на кохерентност и доследност со ИТ стратегијата.

3.3.6 Раководител за договори

Раководителот за договори на проектот е вклучен во сите ИТ проектот за спроведување на задачите дадени подолу, но не треба да биде директно ангажиран во кои било активност и задачи потребни за завршување за спроведување на проектот. Раководителот за проекти ќе биде распореден (барем на определено време) да управува со сите договори за проектите во име на Управата.

Во текот на сите фази на проектот, Раководителот за проекти ќе биде одговорен за:

- управување со договорите;
- преглед и следење на плановите на добавувачите/снабдувачите и резултати;
- обезбедување напредок и идентификување на одложувања/непридржување кон распоредот на овие планови;
- пријавување на повредите на договорот до Управниот одбор преку директорот на програмата со препораки за наметнување на казнени одредби, итн.

Раководителот за договори ќе учествува на состаноците на Управниот одбор како набљудувач.

3.3.7 Раководители на проекти

Секој проектен тим ќе биде поделен во два тима т.е. „ИТ тим“ и „деловен тим“. Секој подтим ќе има проектен раководител чија основна одговорност ќе биде управување со активностите на тимот во согласност со проектните планови и ПКП.

73.3.1 ИТ проектен раководител

ИТ проектениот раководител официјално е назначен од Управниот одбор или раководителот на ИТ секторот за управување и вршење на ИТ активностите на проектот во согласност со корисничките барања и приоритет воспоставени од носителот/одговорното лице на проектот.

ИТ проектниот раководител е одговорен за управување и контрола на ИТ активностите на проектот, како и за комуникацијата помеѓу членовите на проектниот тим и договорните страни/поддоговорачите. ИТ проектниот раководител е одговорен директно пред носителот на проектот. Тој треба да биде назначен со полно работно време за времетраење на спроведување на проектот. Тој треба да има основно познавање на деловните потреби и да го познав „јазикот на корисниците“ со цел да предложи соодветни решенија во согласност со корисничките барања.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Специфичните функции на ИТ проектниот раководител вклучуваат:

- спроведување на ИТ активностите идентификувани во проектниот план (првично по ДИП);
- следење и ревидирање на ИТ активностите;
- управување и контролирање на проектните ИТ барања;
- следење на напредокот и преземање на корективни акции;
- следење на извршувањето на ИТ активностите од Планот за квалитет на проектот;
- координирање и контролирање на ИТ активностите на различните фази и нивоа;
- дефинирање на задачите и одговорностите на членовите на ИТ проектниот тим и нивните меѓусебни односите и членовите на деловниот проектен тим;
- соработка и координација со надворешниот проектниот раководител на изведувачот;
- обезбедување на општата доследност на сите потпроекти;
- одржување тесни работни односи со раководителот на договори и раководителот за квалитет;
- одржување блиски работни односи со деловниот проектен раководител и членовите на деловниот тим;
- подготовка на извештаи како што бара Управниот одбор и комуникација со носителот/одговорното лице на проектот.

73.3..2 Деловен проектен раководител

Деловниот проектен раководител е официјално назначен од Управниот одбор или раководителот на оддел (пр. тарифен оддел за ITMS) за управување и извршување на деловните и функционалните активности на проектот според проектните планови, ПКП и приоритетите утврдени од носителот на проектот.

Тој е договорен за комуникација помеѓу членовите на Деловниот проектен тим и надворешниот изведувач при дискутирање за корисничките барања и функционалните спецификации. Тој е одговорен и за комуникација со други клучни засегнати страни, пр. други владини сектори вклучувајќи ги оние одговорни за правни работи, трговци, итн. Тој треба да биде назначен со полно работно време за времетраење на спроведување на проектот. Идеално би било, тој да има основно познавање од ИТ и да има познавање од „техничкиот јазик“ за да може да ги цени техничките прашања кога се дискутираат корисничките и функционалните барања.

Специфичните функции на деловниот проектен раководител вклучуваат:

- дефинирање на деловните и функционалните активности во ДИП:
 - потреби за нови или ажурирани закони, организациони единици, постапки, ресурси, описи на работните меса,...);

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- планови за обука (курсеви за обука, семинари, кампањи за подигнување на свеста, брошури...);
 - Итн.
- управување и координирање на спроведувањето со деловните и функционалните активности идентификувани во проектниот план (првично од ДИП);
 - следење на напредокот и преземање на корективни акции;
 - координирање и контролирање на деловните и функционалните активности на различните фази и нивоа;
 - дефинирање на задачите и одговорностите на членовите на деловниот проектен тим и нивните меѓусебни односите и членовите на ИТ проектниот тим;
 - комуникација со надворешни клучни засегнати лица, пр. трговската заедница, МФ, други владини министерства, итн;
 - обезбедување на општата доследност на сите потпроекти;
 - одржување тесни работни односи со раководителот на договори и раководителот за квалитет;
 - одржување блиски работни односи со ИТ проектниот раководител и членовите на ИТ тимот;
 - подготовка на извештаи како што бара Управниот одбор и комуникација со носителот/одговорното лице на проектот.

3.3.8 Одговорности на ИТ проектниот тим

Генерално гледано, ИТ проектниот тим, кој е одговорен директно пред ИТ проектниот раководител и тесно соработува со изведувачот, ќе биде одговорен за следниве функции:

- заедно со деловниот проектен тим, дефинирање на функционалните спецификации;
- дефинирање на техничките спецификации;
- дефинирање на системската конфигурација;
- развивање на други стратегии за промена на систем;
- дефинирање на стратегијата за тестирање;
- дефинирање на планот за конверзија на податоците;
- дефинирање на планот за техничка обука;
- Итн.

3.3.9 Одговорности на деловниот проектен тим

Генерално гледано, деловниот проектен тим, кој е одговорен директно пред деловниот проектен раководител, ќе биде одговорен за следниве функции:

- развој на кориснички барања во соработка со ИТ проектниот раководител и во комуникација со корисниците;
- спроведување на прегледи на законодавството, постоечките постапки и практики и иницирање на промени каде што има потреба;
- развивање на стратегија за организациона измена, доколку има потреба;
- за крајните и меѓувремени верзии на системот, дефинирање, подготовка и спроведување на тестови за прифаќање за усогласување на системот со функционалните спецификации во согласност со договорената стратегија за тестирање;
- развивање и спроведување на програмата за функционална обука на корисниците;
- учество во развојот и спроведување на програми за обуки на трговските оператори, каде што ќе има потреба;
- давање извештаи за активностите и напредокот во согласност со Планот за квалитет на проектот;
- учество во развојот на резервно решение за системот и постапки за обновување;
- вчитување на првичните референтни податоци во системските бази на податоци;
- вршење контрола, измени и одржување на таквите податоци во оперативните бази на податоци (вклучувајќи управување со правата за пристап);
- во соработка со изведувачот, да помогне во подготовката на кориснички прирачни и документацијата за системите;
- овозможува централна тековна техничка поддршка/helpdesk за корисните преку мрежа на регионален и локален персонал за поддршка;
- учество во развојната стратегија за фазно префрлување од стариот систем во новиот.

Деловниот проектен тим ќе се консултира со внатрешните експерти кои работат на дадено поле, кога за тоа ќе има потреба. Раководителите на секторите треба да обезбедат достапност на персоналот за консултации со проектните тимови.

3.4 ФАЗИ НА ПРОЕКТОТ

Секој проект може да се подели во неколку фази:

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- Претстудиска фаза;
- Фаза на тендерски процес (ИПА или национални тендери);
- Зачетна фаза;
- Фаза на елаборација;
- Фаза на изградба;
- Транзитивна фаза.

3.5 ПРЕДВИДЕНИ РЕЗУЛТАТИ/ИСХОДИ ОД ПРОЕКТОТ

Детали за предвидените проектни резултати можат да се најдат во следниве ТЕМПО документи:

- TMP-REF-PMR.doc (Управување со проекти – референтен прирачник);
- TMP-GDL-PRE.doc (Претстудиска фаза);
- TMP-GDL-ToR.doc (Услови и делокруг на проектот);
- TMP-GDL-PQP.doc (План за квалитет на проектот);
- TMP-GDL-CLA-P001.doc (Фаза на системска спецификација);
- TMP-GDL-CLA-P002.doc (Фаза на дизајнирање);
- TMP-GDL-CLA-P003.doc (Фаза на изградба и тестирање);
- TMP-GDL-CLA-P004.doc (Фаза на воведување).

Меѓутоа, како што е веќе спомнато, ТЕМПО методологијата е посветена на DG TAXUD и е поедноставена во овој документ за најдобро да соодветствува на македонските управи.

Документација за иницирање на проектот (ДИП)

Општата цел на ДИП е да се дефинира рамката и главните карактеристики на проектот и да се наведат барањата/условите за остварување на успешно спроведување на проектот.

Конкретните цели на овој документ се:

- дефинирање на обемот, целите и фазите на проектот;
- детален опис на организацијата на проектот и дефинирање на улогите и одговорностите на учесниците во проектот;
- дефинирање на временските рамки на проектот и потребите за ресурси за проектот;
- дефинирање на постапките за управување и контрола кои ќе бидат применети;
- дефинирање на проектните стратегии кои мора да се развијат;
- опис на постапките за управување за ризик кои ќе бидат применети.

3.5.1 Фаза на тендерски процес

DG TAXUD е свесен дека тендерските процеси се добро дефинирани во Македонија со формирање на тендерски комисии за надгледување на транспарентно, отворено и непристрасно доделување на договорите на успешните понудувачи. За договорите кои се финансирани под ИПА програмата, тендерскиот процес и последователната проценка на тендерите мора да бидат почитувани/следени.

Услови и делокруг

Со Условите и делокругот мора да се опишат целите на проектот, општите информации за проектот и деталната цел на тековната фаза на проектот.

Покана за учество на тендер

Македонија има свои строги правила за учество на тендери кои мора да се почитуваат кога се доделуваат договори финансирани од државата и мора да се почитува тендерскиот процес на Европската комисија доколку договорот е финансиран од ЕК (пр. Фаре програмата).

Општо земено, тендерот се објавува јавно и потенцијалните добавувачи/снабдувачи се повикани да изразат интерес. Кратка листа на компании ќе бидат поканети да учествуваат на тендерот по преглед на изразите за интерес добиени од овие компании. Тендерско досие се доставува до компаниите во кратката листа заедно со комплет придружни документи вклучувајќи го Делокругот и целите (ToR) и други специфични упатства за понудувачите. Учесниците во тендерот поднесуваат понуди во согласност со упатството, пр. одделни технички и финансиски предлози, вообичаено во рамките на утврдени рокови.

Извештај за проценка на понуди

Понудите треба да бидат проценети строго во согласност со постапката за проценка на тендерот, без разлика дали се работи за национални постапки при што националните постапки го уредуваат процесот на селекција или постапките за проценка на ЕК доколку договорот ќе се финансира од ЕУ. Отвореноста и транспарентноста се од критично значење за да се обезбеди дека договорите се доделуваат непристрасно и чесно на добитничкиот понудувач. Резултатите од проценката на понудите треба да бидат документирани спроти критериумите за проценка.

Зачетна фаза

Во текот на оваа фаза се дефинира „времето на започнување“. Оваа фаза резултира во изготвување на три клучни документи, првичниот извештај, првичниот проектен план и планот за квалитет на проектот. Сите три документ мора да бидат одобрени од управниот одбор на проектот пред проследување во следната фаза.

План за квалитет на проектот (ПКП)

Овој план треба да биде обезбеден од добитникот на тендерот, но мора да биде во согласност со условите (види го ТЕМПО документот ТМР-ТЕМ-PQP.doc).

Планот за квалитет на проектот е инструментот според кој проектните раководители покажуваат дека тие:

- го разбираат дадениот проект, неговите карактеристики, специфичности, ризици, иновации и непознати аспекти;
- ја избрале најсоодветната организираност на проектот, техники, ресурси и алатки за излегување на крај со горенаведеното;
- ги дефинирале очекуваните исходи/производи, обезбедување на квалитет и процесот на одобрување и одговорности, и го дефинирале опсегот и форматот на проверките и прегледите;
- ги идентификувале главните ризици и соодветните превентивни активности.

Планот се подготвува во раните етапи на проектот и е поддржан со првичната анализа на ризици и непознати фактори. Се прегледува и ревидира за да ги земе предвид новите информации и променетите барања/услови.

Фаза на елаборација

Оваа фаза се состои од активности поврзани со анализа и дизајн. Двата најважни резултати/производи од оваа фаза се функционалните и техничките спецификации на системот. Овие документи мора да бидат одобрени од управниот одбор на проектот пред проследување во следната фаза.

Главната цел е да се ублажат сите ризици идентификување со анализа до крајот на оваа фаза. Проектот веќе добива облик во текот на фазата на елаборација. Во оваа фаза се врши анализа на проблематични домени и архитектурата на проектот ја добива основната форма:

Оваа фаза мора да ги задоволи следниве критериуми:

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- Модел на случаи на користење (use-case model) според кои случаите на користење и актерите се идентификувани и се развиени поголемиот дел од описите на случаите на користење. Моделот за случаи на користење треба да биде приближно 80% завршен.
- Опис на софтверската архитектура и процес на развој на софтверски систем.
- Извршна архитектура која реализира архитектонски значајни случаи на користење.
- Деловната анализа и листата на ризици се ревидирани.
- Развоен план на целокупниот проект.
- Прототипови според кои демонстративно се ублажува/решава секој идентификуван технички ризик.

Доколку проект не може да ја помине оваа етапа, сè уште има време за да се откаже или редизајнира. По завршување на оваа фаза, проектот влегува во транзиција на високоризична операција при што промените се многу потешки и поштетни за спроведување.

Фаза на изградба

Оваа фаза, како што укажува и самото име, се состои од изградба на самиот систем. Успешно завршување на оваа фаза претставува задоволително завршување на техничкото и функционално тестирање на системот од страна на ЦУРМ.

Транзитивна фаза

Примарната цел претставува „транзиција“ на системот од развојна околина во производствена фаза, со што се производот станува достапен и е разбран на корисниците. Активностите во оваа фаза вклучуваат обука на крајните корисници и одржувачи и бета тестери на системот за да се провери во поглед на очекувањата на корисниците. Производот се проверува и за нивото на квалитет поставен во зачетната фаза.

При успешното завршување на оваа фаза се смета дека системот е успешно испорачан.

Активности по имплементацијата

По успешната имплементација, проектот може да биде предмет на Ревизија/преглед по спроведувањето со цел да се процени севкупната ефикасност и ефективност на спроведување на проектот. Таквиот преглед служи две цели.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Како прво се добива проценка за успешноста на проектот во поглед на остварување на своите претходно дефинирани цели и главните добивки. Второ, служи за идентификување на особено добри или лоши аспекти од спроведувањето на проектот. Овие „научени лекции“ ќе ѝ овозможат на ЦУРМ да ги подобри своите раководни вештини кои треба да бидат применети во идни проекти.

Дури и кога нема да се изврши формален Преглед по спроведувањето, главните кориснички групи ќе бидат распрашани со цел да се утврди нивното ниво на задоволство од новиот систем.

Во текот на периодот по спроведувањето, добавувачот на системот ќе ги преземе сите активности за одржување и коригирање наведени во рамките на оригиналниот договор или Планот за квалитет на проектот.

На крај, во текот на овој период, ќе се воспостави механизам за обработка на сите барања за промени на системот кои можат да произлезат од идентификација на можните функционални или технички подобрувања на системот, или од задолжителни промени кои произлегуваат од нови законодавни прописи.

Одбор за контрола на системски промени

За секој проект ќе се формира Одбор за контрола на системските промени. Овие одбори/комисии, кои ќе се состојат од претставници на ЦУРМ и добавувачите на системите, ќе ги разгледаат сите барања за системски промени. Тие ќе ја проценат релативната важност на поединечните барања, импликациите на ресурсите за спроведување и можното влијание на други поврзани системи. Сите промени со значителни буџетски или ресурски последици ќе мораат да бидат одобрени од управниот одбор за ИЦИС пред да се спроведе имплементацијата.

3.5.2 Главни очекувани исходи/резултати на проектот и одговорности

Шифри за одговорностите:													
<p>Р (Улество): Пружи помош (активна и советодавна) Е (Извршува): Врши задачи и напори и ги користи своите вештини V (Верификува): Проверка на квалитетот R (Одговорен): Ја има крајната одговорност А (Одобрува): Ги одобрува остварените резултати I (Информира): Добива копија од одговорностите</p>	Управен одбор	Директор на програмата	Носител на проектот	Раководител на ИТ сектор	ИТ раководител	Раководител за квалитет	ИТ проектен раководител	Деловен проектен раководител	Изведувач	ИТ проектен тим	Деловен тим	Раководител за квал. на проект	
Национална стратегија за имплементирање на интероперабилноста	A	R		P	P	V							
Фаза 1 – Претстудиска подготовка													
Кориснички барања	A	V	R				P	E				P	
Претстудиски извештај	A	V	R	R	I	V	E	P		P	P		
ДИП	A	V	R	R	I	V	E	P		P	P		
Фаза 2 – Тендерски процес													
Услови и делокруг на работата	A	V	R	R	I	V	E	E		P	P		
Услови/барања за ПКП	A	V	R	R	I	P	E	E					
Покана за учество на тендер	A	V	R	R	I	V	E	E					
Проценка на понудите	A	V	R	R	I	V	E	E					
Договор	A	V	R	P	I	V	P	P	R				
Фаза 3 - Зачетна фаза													
ПКП		A	V	V	I	V	V	V	R	P	P	E	
Развоен план		A	R	P	I	V	E	E	E	P	P	V	
Функционални спецификации		A	R	P	I	V	E	E	E	P	P	V	
Системска конфигурација		A	V	R	V	V	E	I	E	P		V	
Стратегија за тестирање		A	R	P	I	V	E	E	E			V	
План за формирање на податоците		A	R	P	I	V	E	E	E	P	P	V	
План за обука	A	R	E	V	I	V	E	E	E	P	P	V	

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Шифри за одговорностите:												
Р (Улество): Пружи помош (активна и советодавна) Е (Извршува): Врши задачи и напори и ги користи своите вештини V (Верификува): Проверка на квалитетот R (Одговорен): Ја има крајната одговорност A (Одобрува): Ги одобрува остварените активности I (Информира): Добива копија од одговорите	Управен одбор	Директор на програмата	Носител на проектот	Раководител на ИТ сектор	ИТ раководител	Раководител за квалитет	ИТ проектен раководител	Деловен проектен раководител	Изведувач	ИТ проектен тим	Деловен тим	Раководител за квал. на проект
Фаза 4 - Фаза на елаборација												
Технички спецификации		I	I	A	V	V	R		E	P		V
План за тестирање на системот		I	I	A	V	V	R		E	P		V
План за тестирање за прифаќање		I	A	V		V	R	E	E	P	P	V
Спецификација на алатките за конвертирање		I	I	A	I	V	R	E	E	P	P	V
Спецификација за обуката		A	R	R	I	V	E	E	E	P	P	V
Фаза 5 - Фаза на изградба												
Спецификација за тестирање на врските		I	I	A	V	V	R		E	P		V
Системски прирачници		A	R	R	I	V	E	E	E	P	P	V
Програми				A		V	R		E	P		V
Алатки за конвертирање				A		V	R		E	P		V
Материјал за обука			A	A		V	E	E	E	P	P	V
Фаза 6 - Транзитивна фаза												
Тестирање за прифаќање		A	R	P	I	V	E	E	E	P	P	V
Конвертирани податоци		A	R	P	I	V	E	E	E	P	P	V
Обуки		A	R	R		V	E	E	E	P	P	V
Инсталиран систем		A	R	P	I	V	E	E	E	P		V

3.6 СТРУКТУРА ЗА КОМУНИКАЦИЈА И ИЗВЕСТУВАЊЕ

Погоре детално е опишана структурата на управување/раководење. Структурата за давање извештаи/известување опишана подолу ја следи хиерархиската структура, и при тоа обезбедува координиран пристап кон крајното спроведување на програмата.

3.6.1 Состаноци за напредокот

Состаноци помеѓу	Зачестеност	Цел на состанокот	Исходи
Почетни и први состаноци Сите клучни играчи	Започнување	<ul style="list-style-type: none"> Запознавање со проблемот Подготовка и организација на спроведувањето на проектот Планирање на проектот во поглед на ресурси и време Подготовка и организација на постапка за обезбедување квалитет Иницирање на датотеки/датотеки 	<ul style="list-style-type: none"> Претставување на членовите на тимот Договарање на улогите и одговорностите Договорена организацијата на проектот Договорени каналите за комуникација и известување
ИТ проектен раководител и ИТ тим	Дневно	<ul style="list-style-type: none"> Договарање на задачи во согласност со работниот план и проценка на напредокот 	<ul style="list-style-type: none"> Задачите завршени на време
Деловен проектен раководител и деловен тим	Дневно	<ul style="list-style-type: none"> Договарање на задачи во согласност со работниот план и проценка на напредокот 	<ul style="list-style-type: none"> Задачите завршени на време
ИТ проектен раководител и деловен проектен раководител	Дневно	<ul style="list-style-type: none"> Проценка на напредокот Решавање на функционални прашања 	<ul style="list-style-type: none"> Задачите завршени на време
Изведувач, проектни раководители и проектни тимови	Дневно	<ul style="list-style-type: none"> Комуникација и договарање на дневните задачи Решавање на тековните проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> Задачите завршени на време
Проектни раководител и носител на	Неделно	<ul style="list-style-type: none"> Известување на носителот на проектот за напредокот 	<ul style="list-style-type: none"> Кратки неделни извештаи

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

проектот		<p>на проектот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Договарање промени потребни во работниот план • Договарање на следни задачи 	
Носител на проектот, проектни раководител, раководители за квалитет, раководител на изведувачот и изведувачот	Месечно	<ul style="list-style-type: none"> • Преглед на работните планови • Пријавување на недостатоци 	<ul style="list-style-type: none"> • Месечни извештаи за напредокот
Носител на проектот и директор на проектот	Месечно	<ul style="list-style-type: none"> • Информирање на директорот на проектот за напредокот на проектот • Преглед на приоритетите во споредба со деловната стратегија и стратегијата за пристапување во ЕУ 	<ul style="list-style-type: none"> • Извештај за статусот на проектот
Раководител на изведувачот (изведувачот) и директорот на проектот	По потреба	<ul style="list-style-type: none"> • Пријавување на неисполнување на договорот од изведувачот или потреба за промена и одлучување на акциите 	<ul style="list-style-type: none"> • Изменет договор
Управен одбор	Квартално или по барање	<ul style="list-style-type: none"> • Договарање на тромесечни работни планови • Одлучување за распоредување на ресурси • Одлучување на прашања поврзани со финансирањето 	<ul style="list-style-type: none"> • Навремени решенија за работните планови, ресурсите и финансирањето за овозможување на навремено спроведување на проектот за пристапување во ЕУ

3.6.2 Извештаи

Во табелата подолу се прикажани формалните побарувања за поднесување извештаи на сите нивоа. Детален опис ќе биде даден во ПКП.

Име на извештај	Автор	Зачестеност	До кому

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Извештајот за напредокот на тимот	Членовите на тимот	Неделно	Раководители на проекти
Извештај за гарантирање на квалитет	Раководител за квалитет	Месечно	Носител/Одговорно лице на проектот
Извештај за напредок на ИТ проектот	ИТ проектен раководител	Месечно	Носител/Одговорно лице на проектот
Извештај за напредок на деловниот проект	Деловен проектен раководител	Месечно	Носител/Одговорно лице на проектот
Извештај за статусот на проектот	Носител/Одговорно лице на проектот	Месечно	Програмски директор
Извештај за статус на програмата	Програмски директор	Тромесечно	Управен одбор

Responsibilities

Шифри за одговорностите: Р (Улество): Пружи помош (активна и советодавна) Е (Извршува): Врши задачи, вложува напори и ги користи своите вештини V (Верификува): Проверка на квалитетот R (Одговорен): Ја има крајната одговорност А (Одобрува): Ги одобрува остварените резултати/исходи I (Информира): Добива копија од одобрени резултати/исходи	Управен одбор	Директор на програмата	Носител на проектот	Раководител на ИТ сектор	ИТ раководител	Раководител за квалитет	ИТ проектен раководител	Деловен проектен раководител	Изведувач	ИТ проектен тим	Деловен тим	Раководител за квал. на проектот
Извештајот за напредокот на тимот							A	A	R	E	R	R
Извештај за гарантирање на квалитет			A	V	I	R	I	I	I			
Извештај за напредок на ИТ проектот			A	I	I	V	R	I	I			
Извештај за напредок на деловниот проект			A	I	I	V	I	R	I			
Извештај за статусот на проектот	A	R	I	I	I	I	I	I				

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

<p>Шифри за одговорностите:</p> <p>Р (Улество): Пружи помош (активна и советодавна)</p> <p>Е (Извршува): Врши задачи, вложува напори и ги користи своите вештини</p> <p>В (Верификува): Проверка на квалитетот</p> <p>Р (Одговорен): Ја има крајната одговорност</p> <p>А (Одобрува): Ги одобрува остварените резултати/исходи</p> <p>И (Информира): Добива копија од одобрени резултати/исходи</p>	Управен одбор	Директор на програмата	Носител на проектот	Раководител на ИТ сектор	ИТ раководител	Раководител за квалитет	ИТ проектен раководител	Деловен проектен раководител	Изведувач	ИТ проектен тим	Деловен тим	Раководител за квал. на проектот
Извештај за статус на програмата	А	Р	И	И	И	И	И	И				

4 ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

4.1 ПРЕТПОСТАВКИ ЗА РОКОВИТЕ

4.1.1 Краен рок

Потполно функционирање на горенаведените системи	30-09-2013
--	------------

4.1.2 Проекти

1. NCTS
2. ITE

4.1.3 Одлуки

Царинската управа спроведува програма за интерконекција со апликациите за е-Царина финансирана од ИПА фондот. До сега, договорени се проектите програмирани со ИПА 2007, 2008 и ИПА 2009 како продолжение на CDPS проектот, финансиран преку националниот буџет.

До сега, утврден е детален план за понатамошните чекори за апликациите NCTS, CCN/CSA I ITE. Деталите за плановите се дадени во следниве пасуси.

4.1.4 Проект ИПА 2007:

Проектот ИПА 2007 за техничка помош за подобрување на царинските информатички системи кој започна во август 2009 година ќе биде завршен до јануари 2011 година. Други компоненти од проектот ИПА 2007 поврзани со овој проект вклучуваат изготвка на Стратегија за ИКТ и акционен план и изготвка на Стратегија за имплементација на интероперабилност (СИИ) кои ќе ги опише временските рамки за развојот на ИТ елементите кои се потребни за поддржување на пристапување во ЕУ.

4.1.5 ИПА 2008

Активности на ИПА 2008:

Компонента 1: Поддршка од раководството за спроведување на NCTS

Конкретни активности

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

ЦУРМ ќе добие поддршка за спроведување на активности поврзани со NCTS во поглед на ИТ управување со проектот, обезбедување на квалитет и контрола на квалитет, врз основа на надградување на постојната национална транзитна апликација. Оваа поддршка ќе опфати управување на сите деловни и функционални аспекти на системската имплементација поврзана со воведување на новиот компјутеризиран систем. Изведувачот ќе помогне на ЦУРМ за обезбедување на квалитет и контрола на квалитет за сите други договори, поврзани со спроведувањето на NCTS и CCN/CIS. Главните активности предвидени за извршување под овој договор вклучуваат:

- Помош и поддршка за управување со NCTS проектот, обезбедување на квалитет и контрола на квалитет
- Помош за планирање и развој на неопходниот оперативен капацитет и контрола на развојните ИТ активности и проекти (системи, инфраструктура и услуги)
- Преглед и последователно влегување во сила на сите потребни, правни, административни и процедурални аранжмани и совети за неопходните промени до степен што е потребен за спроведување на целите во полето на NCTS
- Помош за подготовка и одржување на планови за имплементација на NCTS и CCN/CSI,
- Обезбедување на квалитет во набавка на опрема и последователно инсталирање и пуштање во употреба
- Поддршка за ЦУРМ во транзитната постапка и реорганизација на организационата единица за транзит
- Помош во координирање и следење на активностите спроведени од другите изведувачи кои работат на NCTS и CCN/CSI
- Спроведување на релевантна обука за персоналот на Царинската управа
- Ако има потреба, помош на Царинската управа во подготовката/финализацијата на релевантните делокруг и цели и технички спецификации за набавка на потребниот софтвер.

Компонента 2: Имплементација на NCTS: (а) Надградба на националната апликација за транзит, и (б) софтверски развој

Конкретни активности

Следниве главни активности мора да бидат спроведени од изведувачот за времетраење на важноста на договорот:

- Проценка на сегашниот македонски транзитен систем, земајќи ги предвид тековниот проектен развој на CDPS.

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- Поради тоа што не е реализирана „анализа на недостатоци и потреби“ во полето на NCTS во текот на претходни договор, изведувачот задолжително мора да започна со реализирање на ова испитување.

- Исходот од испитувањето ќе претставува референтен документ за деталните функционални и технички спецификации;
- Организирање на работилница за претставниците на ЦУРМ (Постапки и ИТ), на која ќе се објаснат техничките спецификации на NCTS 4.0 или понова верзија, во зависност од почетниот датум на проектот, во согласност со FTSS и DDNTA како што се објавени на интернет страницата WEB2000 на Transit, во времето на спроведување на проектот.
- Софтверски дизајн, развој, тестирање, пилот фаза, документирање и пуштање во употреба на Фаза 4.0 или понова верзија, која е усогласена со NCTS; деталната организација на овие активности ќе бидат опишани од изведувачот во поглавјето за методологија и организирање, во согласност со користената методологија за софтверски развој.
- Дизајнирање и развој на промени во CDPS за NCTS – Фаза 4 или понова верзија.

Софтверскиот развој и тестирањето за прифаќање ќе бидат извршени на платформа обезбедена од изведувачот; софтверот кој ќе се развие не треба да биде готов производ кој се нуди за комерцијална продажба;

- Дизајн и развој на CDPS модулот за поврзување и управување на NCTS пораки со комуникациската платформа CCN/CSI (Common Communication Network/Common System Interface – Заедничка комуникациска мрежа/Заеднички системски интерфејс) и интерфејсите на другите системи кои се неопходни за NCTS – Фаза 4 или понова фаза.

(Развојот и тестирањето на софтверот за прифаќање ќе бидат извршени на платформа обезбедена од изведувачот; Софтверот кој ќе се развие не треба да биде готов производ кој се нуди за комерцијална продажба;)

- Организација и извршување, во соработка со ЦУРМ, на тестовите за интероперабилност потребни за NCTS - Фаза 4 или понова фаза, т.е. Режим-0 (на самата национална транзитна апликација - НТА), Режим-1 (на НТА, STTA – стандардна транзитна тест апликација – и CCN/CSI) и Режим-2 (како и претходно и ТТА – транзитна тест апликација).

Испитувањата за интероперабилноста за NCTS – Фаза 4.0 или понова, ќе бидат извршени на платформа обезбедена од ЦУРМ;

- Дизајн и подготовка на придружните материјал за крајните корисници, обучувачите и техничките администратори (и на англиски и на македонски јазик);

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

- Дизајнирање, подготовка, локално организирање и спроведување на обуки за царинскиот персонал (Обучувачи за крајните корисници и техничките администратори) во врска со македонскиот NCTS;
- Елаборирање и подготовка на функционалната и техничката документација за персоналот на ЦУРМ (пр. Прирачник за корисници, Водич за администратори, Техничка архитектура, итн. (и на англиски и на македонски јазик), како и кориснички прирачни за трговците (и на англиски и на македонски јазик) на хартија или во PDF формат.
- Дизајнирање и документирање на резервни постапки (вклучувајќи рачни постапки, доколку е можно) во случај на пад на системот (и на англиски и на македонски јазик);
- Дизајнирање и документирање на постапки за Help Desk (и на англиски и на македонски јазик);
- Поконкретно, изведувачот, во соработка со релевантните организациони единици на ЦУРМ, ќе спроведе и пушти во употреба македонски Нов компјутеризиран транзитен систем (NCTS) кој ќе биде компатибилен со NCTS Фаза 4.0 или понови барања.

Компонента 3: Имплементација на CCN/CSI

Заедничката комуникациска мрежа и Заедничкиот системски интерфејс (CCN/CSI) е техничко решение (мрежен премин) развиен од службите на Комисијата за воспоставување на уникатна, безбедна и сигурна инфраструктура за размена на податоци кои ќе биде користена од сите заеднички апликации на националните услуги и од службите на Комисијата. Со овој проект ќе се обезбеди неопходната техничка инфраструктура (опрема, софтвер) за поврзување на ЦУРМ со CCN/CSI системот и техничката помош потребна за мрежниот премин.

Конкретни активности:

- Формирање на релевантниот проектен тим за интереконекција кој се состои од службеници од Царинската управа, УЈП и информатичките служби.
- Техничка помош за имплементацијата на ИТ системите овозможи интероперабилност со системите на ЕК.
- Набавка на неопходната опрема.
- Кохерентна подготовка за распоредувањето и интеграцијата на CCN/CSI инфраструктурата и инсталација на CCN/CSI хардверска и софтверска опрема.
- Активности за тестирање за прифаќање поврзани со CCN/CSI.
- Обука за работата на мрежниот премин, одржување на CCN/CSI и централна служба за помош на корисниците (help desk).

4.1.6 ИПА 2009

Активности на ИПА 2009:

Component1 Поддршка за управување со Интегрираната тарифна околина (ITE)

Конкретни активности

Помош ќе биде обезбедена за ЦУРМ за управување на проекти поврзани со ITE, во однос на релевантно управување со деловни промени. Оваа поддршка ќе опфати управување на сите деловни и функционални аспекти на системската имплементација поврзана со воведување на новиот компјутеризиран систем, особено во полето на организациско реструктурирање и процедурални реформи.

Активностите кои се предвидуваат под оваа техничка помош се:

- Обезбедување севкупна поддршка за проектно управување на ITE
- Помош за Царинската управа при планирање и развој на неопходниот оперативен капацитет и остварување на позитивна контрола врз ИТ развојните елементи и проекти (системи, инфраструктура и услуги) и поддршка во однос на комуникација поврзана со ITE со Европската комисија, царинските управи на земјите-членки и консултантот за сервисниот договор – компонента 2.
- Преглед и последователно влегување во сила на сите потребни, правни, административни и процедурални аранжмани и совети за неопходните промени до степен што е потребен за спроведување на целите на проектот.
- Доставување помош при дефинирање на начинот на трансформација на македонската тарифа во структура компатибилна на ТАРИК.
- Помош при координирање и следење на активностите спроведени од консултантот за компонента 2.
- Обезбедување на техничка стручност во текот на разните етапи на развојот на ИТ системите.
- Пружење помош за обучување на персоналот на Царинската управа за функционирањето, управувањето и одржувањето на ITE и други релевантни информатички системи на ЕУ.

Компонента 2: Развој на ITE – сервисен договор за развој на софтвер

Конкретни активности

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Следните услуги ќе бидат обезбедени од консултантот под овој доготор:

- Подготовка на нацрт План за квалитет на проектот (ПКП)
- Анализа на функционалните барања
- Реализирање на детална анализа
- Креирање на функционален и логичен модел
- Креирање на физичкиот дизајн за податоци
- Реализирање на системските спецификации
- Софтверски развој
- Опис на техничката архитектура
- Системска (ITMS) консолидација
- Тестирање
- Имплементација во оперативна околина
- Обука
- Предавање на софтверска апликација во оперативна околина и финална документација
- Организирање и спроведување на промотивен настан за ТАРИК за трговската заедница и медиумите
- Миграција на податоци

Компонента 3: Набавка на неопходна опрема

Конкретни активности

Главните активности за набавката на потребната опрема ќе опфатат:

- Подготовка на техничка спецификација врз основа на деталната техничка спецификација од компонентата 2;
- Подготовката на детални услови/барања за одржување и оперативна поддршка за опремата, да биде содржана во спецификацијата;
- Инсталација, конфигурација и тестирање на хардверската опрема според барањата на оперативните потреби;
- Одржување на опремата

4.2 ЗАЛОЖБА НА РЕСУРСИ

ИПА 2008

ИПА 2008 компонента 1: Поддршка од раководството за спроведување на NCTS

Ангажман на експерти

Експерти	Работни
----------	---------

	денови
Клучен експерт 1, тим лидер	330
Клучен експерт 2, експерт за транзит	330
Клучен експерт 3, експерт за обезбедување квалитет	200
Клучен експерт 4, ИТ експерт	150
Клучен експерт 5, експерт за транзитни постапки	90
Група општи експерти	500
Вкупно работни денови	1600

Имплементација на NCTS – Компонента 2: (а) Надградба на националната апликација за транзит, и (б) софтверски развој

Следната табела дава *само индикација* за очекуваниот ангажман на експерти.

Тип	Назив	Минимален очекуван ангажман
Долгорочен клучен експерт 1	Раководител на проектот	90 работни денови
Долгорочен клучен експерт 2	Лидер на деловниот тим	Полно работно време (330 денови)
Долгорочен клучен експерт 3	Лидер на ИТ тимот	Полно работно време (330 денови)
Долгорочен клучен експерт 4	Раководител за обезбедување квалитет	100 работни денови
Долгорочен општ експерт	Административен асистент	Полно работно време (330 денови)
Долгорочен и краткорочен општ експерт	Деловен аналитичар(и)	180 работни денови
Долгорочен и краткорочен општ експерт	Системски архитект(и)	40 работни денови
Краткорочен општ експерт	Дизајнер на база на податоци	40 работни денови
Долгорочен и краткорочен општ експерт	Дизајнери/програмери	440 работни денови
Краткорочен општ експерт	Тестери	200 работни денови
Краткорочен општ експерт	Обучувачи за NCTS софтверот	60 работни денови

Сè уште не е дефинирана.

ИПА 2009:

ИПА 2009 - компонента 1: Поддршка за управување со Интегрираната тарифна околина (ИТЕ)

Сè уште не е дефинирана.

ИПА 2009 - компонента 2: Развој на ИТЕ – сервисен договор за развој на софтвер

Ангажман на експерти

Следната табела дава само индикација за очекуваниот ангажман на експерти.

Експерти	Работни денови
Клучен експерт 1, тим лидер	330
Клучен експерт 2, ТАРИК експерт/аналитичар	250
Клучен експерт 3, ИТ експерт	250
Клучен експерт 4, експерт за обезбедување квалитет	70
Група општи експерти	900
Вкупно работни денови	1.800

ИПА 2009 - компонента 3: Набавка на неопходна опрема

Сè уште не е дефинирана.

4.3 СЕГАШЕН СТАТУС

Царинската управа подготви и поднесе до Делегацијата на ЕК и Министерството за финансии (ЦФЦД) нацрт Делокруг и цели, подготвени во соработка со клучни експерти ангажирани преку проектот ИПА 2007. Со проект финансиран од ИПА 2008, ќе се реализира интерконекцијата со Новиот компјутеризиран транзитен систем. Кофинансирањето на државата на проектот изнесува 0,6 милиони евра. Преку ИПА 2009 програмата ќе се реализира интерконекцијата со тарифните

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

системи и подапликациите на ИТЕ системот, со кофинансирање од државата во износ од 0,4 милиони евра.

4.4 ЗНАЧАЈНИ НАСТАНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕТО

ИПА 2008, ИПА 2009 спецификации:

ИПА 2008

РН за договорот за NCTS софтверот и за договор за поддршка за управување на интернет. Рок за изразување на интерес на 22 април.

Делокругот и целите за договорот за NCTS софтверот и за договорот за поддршка за управувањето финализирани до 26 март.

Делокругот и целите и кратките биографии на краткорочните експерти кои ќе помогнат со изготвувањето на Условите и делокругот за CCN/CSI компонентите и финализирање на документацијата за ИПА 2008 поднесени на 22 март до ЦУРМ за одобрување.

Повик за учество на тендер се предвидува за јуни 2010 година.

ИПА 2009

Делокругот и цели за договорот за ITEMS софтверот да бидат финализирани до 30 мај 2010 година.

Планирање на интерконекција на NCTS (ИПА2008)

Договори	Почеток на тендерска постапка	Потпишување на договор	Крајни датуми на проектот
<u>Договор 1 – Поддршка за управување со NCTS</u>	Тромесечје 1 2010	Тромесечје 4 2010	Тромесечје 3 2012
<u>Договор 2 – Сервисен договор за NCTS</u>	Тромесечје 1 2010	Тромесечје 4 2010	Тромесечје 3 2012
<u>Договор 3 – Договор за снабдување / сервисен договор</u>	Тромесечје 4 2010	Тромесечје 2 2011	Тромесечје 2 2012

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

за CCN/CSI софтвер			
Договор 4 – Снабдување на ИТ опрема	Тромесечје 4 2010	Тромесечје 2 2011	Тромесечје 2 2012

Планирање на интерконекција на ИТЕ (ИПА2008)

Договори	Почеток на тендерска постапка	Потпишување на договор	Крајни датуми на проектот
<i>Поддршка за управување со Интегрираната тарифна околина (ИТЕ)</i>	Тромесечје 3 2010	Тромесечје 3 2011	Тромесечје 3 2013
Сервисен договор за ИТЕ	Тромесечје 3 2010	Тромесечје 3 2011	Тромесечје 3 2013
Набавка на ИТ опрема	Тромесечје 1 2011	Тромесечје 3 2011	Тромесечје 4 2012

4.5 ФИНАНСИСКИ ИМПЛИКАЦИИ

Финансиски импликации од интерконекцијата

	2010	2011	2012	2013	Вкупно
ИПА 2008 ЕУ					
Сервисен договор за поддршка на управувањето	200,000	800,000	500,000		1.5 мил. евра
Сервисен договор за софтверски развој на NCTS	200,000	1,300,000	500,000		2.0 мил. евра
ИПА 2008: национален придонес					
CCN/CSI компоненти		600,000			0.6 мил. евра
ИПА 2009 ЕУ					
Сервисен договор за поддршка на управувањето		200,000	500,000	200,000	0.9 мил. евра

ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Сервисен договор за софтверски развој на NCTS		310,000	1,000,000	400,000	1,71 мил. евр
Компонента за набавки			300,000		0.3 мил. евра
ИПА 2009: национален придонес					
Сервисен договор за поддршка на управувањето			100,000		0.1 мил. евра
Сервисен договор за софтверски развој на NCTS		190,000			0.19 мил. евр
Компонента за набавки			100,000		0.1 мил. евра